

MESTNA OBČINA MARIBOR
ŽUPAN

Ulica heroja Staneta 1, SI-2000 Maribor
T: +386.2.2201 000, E: mestna.obcina@maribor.si
S: <http://www.maribor.si>
Davčna številka: SI12709590, Matična številka: 5883369

Številka: 029-45/2021-20

Datum: 30.08.2021

GMS - 469

MESTNI SVET
MESTNE OBČINE MARIBOR

**ZADEVA: PREDLOG ZA OBRAVNAVO NA 25. REDNI SEJI MESTNEGA SVETA
MESTNE OBČINE MARIBOR**

NASLOV GRADIVA: Predlog za obravnavo na 25.redni seji MS MOM - STRATEGIJA
ŠPORTA MOM 2.branje

GRADIVO PRIPRAVIL: URAD ZA ŠPORT

GRADIVO PREDLAGA: Aleksander Saša Arsenovič, župan

POROČEVALEC: Darko Zarič, Sekretar- vodja urada

PREDLOG SKLEPA: **Mestni svet Mestne občine Maribor sprejme Strategijo športa v
Mestni občini Maribor za obdobje 2021-2030 – druga obravnava**

Aleksander Saša Arsenovič
Župan

MESTNA OBČINA MARIBOR
MESTNA UPRAVA

URAD ZA ŠPORT

Številka: 029-45/2021-20

Datum: 30.08.2021

PODPISNI LIST
PREDLOGA ZA OBRAVNAVO NA 24. REDNI SEJI MESTNEGA SVETA
MESTNE OBČINE MARIBOR

Naslov gradiva:	Strategija športa Mestne občine Maribor za obdobje 2021 – 2030
Priloge gradiva (navedba morebitnih prilog):	1. Strategija športa Mestne občine Maribor za obdobje 2021 – 2030, 2. branje

Pregledali in parafirali:

Podpisniki	Ime in priimek podpisnika	Pristojen organ	Datum	Podpis tistega, ki podpiše oz. parafira
Gradivo pripravil-a:	Igor Klančnik, Podsekretar		30.8.2021	
Gradivo pregledal-a vodja organa in morebitni vodja NOE:	Darko Zarič Sekretar- vodja urada		30.8.2021	
Gradivo usklajeno s pristojnimi organi (če je gradivo pripravljeno izven MOM):				
Dodatni pregled na predlog pripravljavca				
Dokument parafiral podžupan: (obkrožite tistega, ki je odgovoren za vaše področje)	<u>Dr. Samo Peter Medved</u> Gregor Reichenberg Alenka Iskra	Kabinet župana	31. 08. 2021	

Gradivo prejela služba MS v fizični in elektronski obliki	Rosana Klančnik	Služba za delovanje mestnega sveta	31.8.2021	
---	-----------------	------------------------------------	-----------	--

Gradivo pregledala direktorica MU	Mag. Nataša Rodošek	Kabinet župana		
-----------------------------------	---------------------	----------------	--	--

Obrazložitev:

Strategija športa v MOM je bila predstavljena na 24. redni seji mestnega sveta MOM, dne 22.6.2021, v 17. točki dnevnega reda v prvi obravnavi. Sprejet je bil sklep št. 27, in sicer:

»Mestni svet Mestne občine Maribor sprejme Strategijo športa v Mestni občini Maribor za obdobje 2021-2030 v prvi obravnavi.

Predlagatelj naj stališča delovnih teles mestnega sveta in pripombe dane v razpravi prouči in upošteva pri pripravi strategije za drugo obravnavo. Stališča in pripombe, ki se pri pripravi strategije za drugo obravnavo ne bodo upoštevale, se naj obrazložijo«.

Mestne svetnice in svetniki, predsedniki odborov in komisij so podali na predstavljeno strategijo športa svoja stališča, pobude, predloge in komentarje, na katere je Komisija za pripravo strategije športa pripravila odgovore in so predstavljeni v Prilogi h gradivu GMS-469.

Mestnemu svetu Mestne občine Maribor predlagamo, da dopolnjeno Strategijo športa v MOM za obdobje 2021-2030, obravnava na svoji 2. obravnavi in jo sprejme.

STRATEGIJA ŠPORTA V MESTNI OBČINI MARIBOR ZA OBDOBJE 2021 – 2030 / 2. obravnava

ODGOVORI NA VPRAŠANJA IN STALIŠČA ODBOROV, KOMISIJ, VODIJ KLUBOV SVETNIKOV, POSAMEZNIH MESTNIH SVETNIC IN SVETNIKOV

1. STALIŠČE - ODBORA ZA MLADINO, ŠOLSTVO IN ŠPORT (Matic Matjašič – predsednik odbora)

„Odbor za mladino, šolstvo in šport se je seznanil s Strategijo športa MOM za obdobje 2021-2030 v prvi obravnavi in predlaga Mestnemu svetu Mestne občine Maribor, da ga v prvi obravnavi sprejme.

Odbor poziva, da se v pripravo strategije vključi širši krog deležnikov ter se do druge obravnave opravi javna razprava na temo strategije športa; pripombe, prejete tekom javne obravnave, se vključijo v strategijo.“

Odgovor pripravljavca SŠ:

Komisija za pripravo Strategije športa je poziv Odbora za mladino, šolstvo in šport v celoti upoštevala in pozvala širšo javnost k razpravi na več načinov. In sicer:

- na spletni strani MOM smo objavili predlog strategije športa in pozvali vse občane k sodelovanju za podajo konstruktivnih predlogov (<https://www.maribor.si/povezava.aspx?pid=18977>),
- posredovali smo poziv vsem izvajalcem LPŠ,
- Športna zveza Maribor (ŠZM) je posredovala strategijo športa vsem svojim članom,
- Strategija športa je bila 24.6.2021 predstavljena in potrjena na skupščini ŠZM,
- opravljena je bila medijska obravnava strategije na Radiu Maribor – »Tribuna z Bratkom«, kjer smo prav tako pozvali vse občane naj podajo konstruktivne predloge.

Svoje predloge za dopolnitev Strategije športa v MOM je do zaključka javne obravnave na Urad za šport poslalo 5 društev čigar predloge smo upoštevali ter jih vključili v strategijo, in sicer:

1. **Kolesarski klub Branik** – poglavje 4 VIZIJA, poglavje 7.1 Šport za vse in poglavje 9.3 Investicije v športno infrastrukturo v MOM v naslednjih 10 letih.
2. **Športno društvo Ultimate frisbee Maribor** – poglavje 9.3 Investicije v športno infrastrukturo v MOM v naslednjih 10 letih.
3. **Akademsko planinsko društvo Kozjak Maribor** – poglavje 9.3 Investicije v športno infrastrukturo v MOM v naslednjih 10 letih.
4. **Svet invalidov MOM** – poglavje 7.3 Šport invalidov.
5. **Veslaški klub Dravske elektrarne Maribor** – poglavje 4 VIZIJA, poglavje 9.1 Aktualno stanje športne infrastrukture v MOM in poglavje 9.3 Investicije v športno infrastrukturo v MOM v naslednjih 10 letih.

2. RAZPRAVA SVETNIŠKIH SKUPIN, POSAMEZNIH SVETNIKOV

2.1. Željko Milovanovič – Lista kolesarjev in pešcev

„Hvala lepa za besedo. Bom kratek. Dokument se mi zdi lepo strukturirano pripravljen. Vidi se, da je bilo vloženega veliko truda. Bi pa si dovolil tudi neke konstruktivne kritike. Zdi se, da je bil dokument pripravljen vendarle na način, po katerem se več ne pripravlja – v pisarni. Čuti se, da je pisan iz perspektive financerja, torej Mestne občine Maribor. Iz perspektive upravljalca Športnih objektov oz. športnih površin in pa predvsem in perspektive športnih klubov. Ne pa iz perspektive končnih uporabnikov. Torej ljudi, vseh generacij. Zdaj en velik problem, ki ga nisem zasledil oz. katerega naslova nisem zasledil pa je nanj že opozoril gospod Kereži leta 2018 v Štabu Arsenovič za Maribor na posvetu na temo mestnega športa je v bistvu rekreativni šport otrok in mladih so vključeni v športne kolektive, lahko me pripravljavci popravijo ampak mislim da strategija, da ima velik minus pri naslavljanju problematike. Toliko, hvala.“

Odgovor pripravljavca SŠ:

Rekreativni šport otrok in mladih je zajet in podrobneje opisan v poglavju 7.1 Šport za vse hkrati pa tudi v poglavju 8.1 Športne prireditve lokalnega pomena.

2.2. Milan MIKL (Lista Franca Kanglerja – Nova ljudska stranka Slovenije)

„Ja, hvala lepa za besedo. Sedaj uvodoma naj povem, da sem želel da danes te točke ne bi bilo na dnevnem redu. Opozoril sem tudi enega od pripravljavcev, to se pravi predsednica Športne zveze gospoda Barado. Posređoval sem mu tudi to, kar bom sedaj tudi tukaj prebral. Zdaj kaj sem to želel? Za dobro bit športa. Za to, da ne razpravljamo o nekih stvareh, ki so lahko že prej urejene in da ne vznemirjamo našo športno javnost, ampak vendar le do tega ni prišlo. Bom pa sedaj seveda poizkušal strniti te zadeve in sicer. Sedaj same pripombe. Sedaj tisti del, ki se navezuje na šport, rekreacijo, tekmovanje in tako dalje je verjetno uredila strokovna skupina in je usklajen s usmeritvami olimpijskega komiteja in pa z Zakonom o športu. Pod točko 8.2. pri prireditvah, ki se financirajo in so lokalnega pomena so zajete samo prireditve pod blagovno znamko Gibaj Maribor. To so prireditve, ki so pod okriljem Športne zveze. Izključujejo se vsi drugi dogodki in organizatorji, ki želijo samostojno organizirati dogodke s potrditvijo take strategije se zdi da se drug ne bo moral uspešno prijavit na razpis, saj lahko je pogoj pri razpisu da sledi strategiji. Tako jaz to razumem in upam da boste...ker dejansko je navedeno v strategiji samo Gibaj Maribor in v okviru tega se bodo lahko prijavljali na razpise, vsi ostali pa po mojem prepričanju ne. Sedaj kar se tiče stanja športne infrastrukture. Zdaj energetska in vzdrževalna zahtevna infrastruktura, ki temelji na nevzdržnem kombiniranem tržnem ter subvencioniranemu delu. Tako je napisano. Zdaj kakšen je to sploh model in v času treh let bi se lahko rešil ta model. To me res malo preseneča. Nedodelana blagovna znamka, programi, cenovno dostopnost in ponudba paketov športne infrastrukture za prebivalce in posledično turiste. Na podlagi tega me zanima. Z razbitjem športnih objektov Maribor in podeljevanje določenim ciljnim skupinam športna infrastruktura ni mogoče ustvariti blagovno znamko. Cenovna dostopnost, cene se dvigujejo, sprejet je sanacijski načrt. Mi zdaj na eni strani ponujamo, se pravi v najem dajemo da lahko na eni strani dvorana tenis pa na drugi strani dvorano tenis in tako dalje, ki ne bo več spadala v ta koncept. Ta ki bo to vzel to v najem bo želel sigurno tržno gospodariti. Ravno tako tudi novi upravljalec d.o.o. Ne bo več javni zavod, ampak bo to d.o.o. gospodarska družba in to si tukaj ne moremo privoščiti da bomo delali kot izgubo. Poškodovana, manjkajoča, nefunkcionalna infrastruktura kmalu več ne bo mogla zagotavljati normalne varne uporabe za izvajanje letnega programa športa. Zdaj kdo je to kriv, na strani upravljalca? Samo si poglejmo slike iz častnika Večer. Pristan. Pa nam je potem takoj vse jasno, kako se pač s tem dela. Zdaj pa aktualno stanje športne infrastrukture v Mestni občini Maribor. Pri opisu stanja športne infrastrukture so opisani samo nekateri objekti, se pravi Dvorana Tabor, Ledna dvorana, Športni park Tabor in še to nepopolno, ter na kratko Ljudski vrt nedorečeno. Občina je seveda lastnik še tudi druge javne športne infrastrukture.

Te tabele pa so povzetek starih analiz ne. To pa lahko povem iz prve roke, kot član sveta zavoda, ki se športni objekti pošiljajo na urad za šport za potrebe pridobivanja finančnih sredstev za letno investicijsko vzdrževanje. In to je nekdo naredil copy-paste pa je vrgel noter v to strategijo. In bom navedel kaj noter piše. To ne pišemo v samo strategijo. Noter pišemo, pa poslušajte lepo prosim – poškodovane blazine, atletski stadion, padajoča betonska ograja, nogometna igrišča, zamenjati požarne luči Ledne dvorane... Pa »ludi božji« pa to mi pišemo v strategijo od leta 2021-2030. Jaz vem kdo je to dal, ker to smo mi pisali, na to opozarjali vsako leto je to popis, kaj je pač potrebno narediti na javni športni infrastrukturi. In mi to damo v strategijo športa do leta 2030 – zamenjava žarnic v Ledni dvorani. Ne vem če to sliši vodja urada, upam da boste znali obrazložiti kako je sploh lahko do tega prišlo. Zdaj ni narejene prav nobene analize o mešanosti objektov glede na veljavne prostorske akte. Določeni OPPN so ne življenjski in je potrebno ponovno prilagoditi dejanskemu stanju. Se pravi Mariborski otok je rečeno, da bo šel ven iz tega konteksta in ga bo nekdo drug opravljal. Tako kot sedaj že opravlja z Hipodromom. Potem imamo tukaj bivše kopališče Tam, Brestrnica, Hipodrom, nogometna igrišča po Mariboru – bom kar tukaj naštel, ampak v Dogošah se nekaj premika na to sem ponosen. Dogošče, Malečnik, Tezno, Pobrežje itd. Navajanje planiranje investicij brez prostorskih finančnih kazalnikov je le po mojem mnenju eno zavajanje in prazno obljubljanje športni javnosti in občanom. Primer – Pristan se že sanira 4 leta in je še vedno zaprt. In ni dejansko jasne slike kako naprej. Potrebno bo po mojem trdnem prepričanju narediti prioritetni seznam investicij in ga časovno in finančno opredeliti. Čim prej bo potrebno to narediti in da vidimo kje smo. Jaz bi to prosil do naslednjč, ko bo da bi se tudi tu kaj naredilo. Zdaj izgradnja garažne hiše v Ljudskem vrtu. Zdaj jaz ne vem ali to res spada v to strategijo športa. Izgradnja garažne hiše. Sej ta garažna hiša ne bo samo za potrebe športnikov, ampak koliko je meni znano sej smo to sprejemali bo to širšega pomena. In to mi damo v strategijo športa. Ne vem zakaj, res ne vem ni mi jasno. Podrobno je že bila narejena analiza stanja objektov in vseh potreb, ki se navezujejo na postavitveno novogradnjo. In tukaj mi je res zelo žal, na mizo sem si nastavil in sem pozabil. Tri takšne, ki so narejene analize in bom vodji urada prinesel osebno pa se lahko iz tega še tudi kaj ven vidi. Tukaj bi želel pokazati, pa nimam zraven. Ker če bi samo tisti del ven potegnili bi bilo veliko boljše. Zdaj moje mnenje glede strategije. V prvem delu se postreže s splošnimi kazalniki, podatki in usmeritvami, ki so usklajene z veljavnimi zakoni, strategijami. To je pač obvezen del, ker dejansko moraš slediti strategiji športa. Po drugi strani pa je potrebno slediti strategiji OKS-ja. Pri pomembnem delu, kjer je Maribor najbolj šepal – športna infrastruktura, tako kot sem že prej navedel pa je analiza zelo slaba. Pa še na navedbe, nedodelan kratkoročen, dolgoročen plan in tako dalje. Da ne bom dolgovezil. Še imam tega več, ampak bi samo želel eno stvar opozoriti. Lepo je bilo prej pokazano iz kazalnika koliko se povečuje. In tam je bilo moč videti koliko občina trenutno več prispeva za razvoj selektivnega športa. Pohvalno, ni kaj. Vprašanje, ki pa me bega pa je to. Ali ste razmišljali o tem. Bom dal primer. Nogometni klub Maribor, razvoj mladih kadrov. Maribor ima izredno dobro izdelano šolo, strokovno šolo za razvoj igralcev. Zelo dobro. Kaj imamo mi od teh igralcev? Mi ga plačujemo, ga naredimo, potem pa gre ta igralec igrati po celi Sloveniji. Zakaj ne naredimo drugo ligaški klub na desnem bregu Drave imamo infrastrukturo, potrebno je narediti tribuno. Tukaj sem zasledil, da naj bi se ta tribuna tudi naredila in bi lahko imeli res enega drugoligaša. In v tej smeri je potrebno razmišljati, da denar ki ga namenjamo za razvoj, ki ga dejansko imamo strokovni kader, da te igralce tako kot tukaj piše tudi tukaj obdržimo. Pa neka varovalka bo potrebna, tu bo nekaj potrebno narediti. Potem ko pa je kriza, pa jih kličemo nazaj. Toliko zaenkrat, bom pa še potem v svojem imenu. Skratka v imenu Liste Franca Kanglerja pa naj povem, da mi tega ne bomo podprli, niti ne bomo glasovali proti, se bomo vzdržali ker upamo pa da potem ko bo do drugega branja prišlo da bo več sodelovanja z ostalimi društvi in pa da bo potem vsaj nekaj pripomb tudi upoštevanih, ki sem jih tukaj navedel."

Odgovor pripravljavca SŠ:

Gibaj Mb ni zajet v točki 8.2, ki se nanaša na športne prireditve in promocijo tekmovalnega športa, temveč v točki 8.1 Športne prireditve lokalnega pomena.

Namen Projekta #gibajmaribor je promocija rekreativnih in množično-športnih prireditev in programov vadbe v mestu. Program vadbe, ki je del sofinanciranja LPŠ je namenjen brezplačni strokovni in animacijski vadbi za odrasle. S projektom se želi opozoriti na pomen gibanja v vsakdanjem življenju in pomembnost športa za naše mesto.

Vse prireditve lokalnega pomena se zaradi njihove množičnosti in tradicionalnosti planirajo v naprej v vsakoletnem LPŠ, medtem, ko so preostale športno rekreativne prireditve zajete v ločeni postavki LPŠ, pod nazivom **Druge športno rekreativne prireditve** in so prav tako sofinancirane s strani MOM. Na program se lahko prijavijo vsi zainteresirani izvajalci.

Preglednica v točki **9.1 Aktualno stanje športne infrastrukture v MOM** se je ustrezno uredila in dopolnila ter zajema ukrepe za odpravo ugotovljenih stanj na terenu, najbolj obremenjujoče športne infrastrukture v MOM, kar pa ne pomeni, da se ni opravil pregled ostale športne infrastrukture. V času priprave strategije športa se je namreč pripravila Karta športnih objektov in urbanih športnih površin v MOM, ki je objavljena na spletni strani MOM - <https://www.maribor.si/povezava.aspx?pid=18921> in je že bila zajeta v Strategiji ob prvem branju v poglavju 7 SWOT ANALIZA ŠPORTA V MESTNI OBČINI MARIBOR.

Garažna hiša se je izločila iz točke **9.3 Investicije v športno infrastrukturo v MOM v naslednjih 10 letih**.

Akcijski načrt za realizacijo investicij, se bo pripravil šele na podlagi sprejete Strategije športa.

2.3. Tatjana FRANGEŽ (Levica)

„Hvala lepa. Jaz nisem poznavalec športa, zato bom samo vprašala nekaj koliko sem šla skozi in imam nekaj vprašanj. Nisem toliko seznanjena. Zato mogoče bo tudi smešno komu, ampak meni sedaj ni, pač bi rada vedela ker se ravno pripravlja strategija. Najprej moram povedati, da to kar je povedal gospod Milovanovič, s tem se jaz strinjam ne. Treba je dati čim več pozornosti oz. nekako nameniti neko pozornost tudi rekreativnim športnikom oz. tistim ki pač se nekako neorganizirano ukvarjajo s športom. Kot sem prej že gospe Krmelj predlagala tudi vam predlagal, da bi dali to strategijo v javno obravnavo. Ampak ne samo strokovni javnosti, torej športnim klubom. V SWOT analizi na področju športa za vse recimo omenjate šole in vrtce. Mogoče imajo tudi sami kaj za povedati, glede v zvezi s tem s to strategijo. Tako, da predlagam da bi vsaj osnovne šole in vrtce tu vključili, ker jih kar nekaj omenjate. Potem na spletno stran, da lahko tudi zainteresirana javnost/občani daje svoje predloge. Tu potem piše pri priložnostih pri SWOT analizi Športa za vse, vključitev osnovnošolskih in srednješolskih telovadnic. To zelo pozdravljam, to je javna infrastruktura in je prav. Ampak koliko vem osnovne šole že dajejo v najem telovadnice. Bi pa tukaj predlagala, da se šolska in vrtčevska igrišča, da so odprta. Nekatera so, mislim pa da ne vsa. Torej otrokom in odraslim, da se igrajo, igrajo košarko, da plezajo po kakšnih plezalnih. To je javna infrastruktura in mislim, da bi se našel način kako sosednjim prebivalcem omogočiti da popoldan ko več ni vrtca, ni več šole da to uporabljajo. Ja tudi mene je zmotila športna infrastruktura oz. izgradnja garažne hiše v Ljudskem vrtu, kot omemba športne infrastrukture. To je zmotilo tudi mene. Potem pa na strani 40 Razvoj rekreativnih športov in zagotavljanja infrastrukture zanje. Torej če prav razumem, boste vi merili, to so neki kazalniki, učinkovitost izvedenih ukrepov se bo merila vsak olimpijski cikel z naslednjimi kazalniki in med drugim omenjate število inovativnih rešitev za zasneževanje smučarskih prog in število uporabnikov žičniških naprav. Zdaj ko sem še enkrat prebrala, mogoče razumem. Glede na okoljske spremembe in segrevanje, dvomim da bomo imeli vedno več, bolj vedno manj možnosti za smučanje na Pohorju. No ne vem, to je sedaj moja čisto laična oz. o vedno večjih stroških se bo to lahko delalo. Tako, da tu bi bilo mogoče kaj za razmisliti. Hvala.“

Odgovor pripravljavca SŠ:

Namen področne zakonodaje športa je zagotavljanje organizirane in predvsem strokovno vodene vadbe na katero se navezuje tudi sama strategija. Področje rekreativnega športa je podrobneje zajeto v poglavju 7.1 Šport za vse, hkrati pa tudi v poglavju 8.1 Športne prireditve lokalnega pomena.

Z namenom spodbujanja proste rekreativne vadbe, je MOM pripravila ustrezno Karto športnih objektov in urbanih športnih površin v MOM, ki ponuja vsakem rekreativcu vpogled v razpoložljivo brezplačno urbano športno infrastrukturo. S tem MOM spodbuja tudi rekreativno vadbo za tiste, ki menijo, da strokovno vodene vadbe ne potrebujejo ali želijo.

2.4. Primož JUHART (LPR)

„Hvala za besedo. Ne bom se ponavljal z določenimi stvarmi, ki jih je že kolega Mikl omenil. Torej v LPR smo mnenja, da je seveda obstoječa strategija športa v Mestni občini Maribor absolutno potrebna. Vendar obstoječa strategija nam v bistvu odpira več vprašanj, kot pa nam podaja odgovorov ne. To je naš osnovni zaključek. Tudi če gremo na primer SWOT analize, ki je opredeljena v samem dokumentu je v bistvu tako na splošno narejena da imam občutek, da je od nekod prepisana. Vse se mi zdi nekako narejeno, bom rekel, na hitro. Župan z vaših besed sem nekako razbral dajmo zdaj to na sejo pa da gremo s tem tempom naprej. Čeprav je bila delovna skupina formirana torej s sklepom imenovana že 3.8.2020 in je imela kar nekaj časa da to pripravi. Zdaj kaj se tiče same delovne skupine, bi rekel tako. Jaz pogrešam malo tu več zunanjih sodelavcev, to kar je kolega Milovanovič tudi omenil. Jaz mislim, da to mora biti namenjeno javnosti, strokovni javnosti, rekreativcem in tako naprej. Tu noter je ogromno ljudi iz urada za šport, ki v bistvu po defaultu te stvari nekako delajo. Član komisije te je gospod Igor Klančnik, na uradu se je zaposlil nedavno tega nazaj. Ne vem kakšen specialist za šport je on. Na primer članica delovne skupine je tudi gospa Vesna Rožanc. Zanimivo, ali gre za isto osebo, ki je tudi članica Nadzornega sveta farmacevtske družbe Farmadent. Ne vem, sprašujem, to pomeni da je članica delovne skupine ki pripravlja strokovne podlage za šport in hkrati bdi nad privatizacijo družbe Farmadent. Mislim, pogrešamo zunanjo javnost. Člane športne zveze da reverze. Član je tudi Simon Mihalina, ki kot je slišati iz medijev ni več sploh več zaposlen na občini, če se ne motim ne. Zdaj če pa grem malo konkretno. Torej pogrešamo tudi stališče podžupana Medveda. On je podžupan za šport, pričakovali smo da bo predstavil neka izhodišča. Zdaj nebi rad, da to izpade ta strategija izpade kot zamegljevanje aktualnih težav, ki jih v bistvu na samem segmentu športa imamo. Omenili ste v strategiji, dokončanje kopališča Pristan. Dokončanje kopališča Pristan, datum dokončanja kopališča Pristan je bil že nekaj krat prestavljen. Še zdaj ne vemo, baje naj bi bilo septembra, bo voda not ali ni, ali toči... ne vem. Mislim ne spada mi to v strategijo za 10 let. Dokončanje kopališča Pristan, to je nekaj kaj smo že obravnavali in nekaj kaj bi že moralo biti dokončano. Na primer, če grem na konkretne stvari. Na primer če gledamo kje smo ta trenutek. Mislim, da nas je bilo na koncu 16, ko smo sklicali izredno sejo na perečo problematiko športa. Ena točka se nanaša na razpise, druga... sej to je strategija športa. Namreč govorimo o temeljih. Če je v tem dokumentu SWOT analiza, kar pomeni prednosti, slabosti, nevarnosti in tako naprej. Mislim mi poizkušamo pridobiti neke informacije. Danes smo vložili tudi zahtevek za izredno sejo. Jaz mislim da osnova za strategijo so informacije, da je polno informiranje. Če greš renovirati neko stavbo, te prvo zanima ali je stavba statično dobra ali stavba vleče vlago spodaj ali kakor koi že. Osnova kot takšna. Potem se pa lotiš nekaj pa pišeš za 10 let. Torej stališče gospoda Medveda, vključno z vprašanjem kaj se tiče dokončanje kopališča Pristan. Tudi kar se tiče obnove Dvorane Tabor. Kdaj? Mislim tudi to je stvar o kateri se pogovarjamo leta in leta. Potem župan vas je dobro korigiral, ko ste rekli priporočanje na olimpijski cikel. To je enkrat na mandat ne oz. to pomeni da bi že bilo treba skrajšati na eno letno poročanje. Ko ste govorili o nadzoru, kar se tiče nadzora same strategije. Zdaj ker je problematika športa očitno zelo zelo pereča. Mislim, da tu je potrebno te mehanizme nadzora poročanja, kriterijev in meril absolutno dodelati. Namreč to je tudi ključni motiv bil za sklic te izredne seje. Da to sedaj manjka. Neformalno je tudi zadnjič na mojo pobudo župan to priznal. Da kriteriji bi morali biti drugačni. Namreč tudi to

nam v tej strategiji manjka. Skratka, če zaključim mi to strategijo ne bomo podprli. Se bomo vzdržali, mislim da je absolutno sicer potrebna, ampak mislim da na nek način prehitavamo sami sebe. Jaz mislim da, podžupan Medved sedaj želi bom rekel v nekem paketu preden se začnejo te počitnice spraviti to vse skozi in reči evo tako je. Mi nimamo osnovnih odgovorov na prehod na upravljalca nove infrastrukture. To pomeni gospodarsko družbo, to pomeni d.o.o. bi samo v enem stavku bežno omenili. Zdaj je to javni zavod, potem bo pa to.....mi se pogovarjamo o upravljanju strategije infrastrukture, ki je tukaj definirana. Nimamo odgovorov, kdo bo to infrastrukturo upravljal, vzdrževal in tako naprej. Če vam povem še nekaj. Konec tega tedna se konča vročinski val in takrat bomo mi na Mariborskem otoku točili vodo v bazen. Vremensko napoved pa poznamo za 14 dni v naprej. Mislim tu se začnejo in končajo debate okrog strategij, eno pa je realnost ki jo ljudje teh 35.000 rekreativcev vsaki dan v živo vidi. Skratka, da zaključim. Prosil bi še za stališče dr. Medveda kaj nam bo on povedal. Hvala."

Odgovor pripravljavca SŠ:

Akcijski načrt za realizacijo investicij, ki so navedene v strategiji športa se bo pripravil po sprejetju strategije.

2.5 Matic MATJAŠIČ (Lista mladih. Povezujemo)

„Ja, hvala sem se prijavil že 25 minut nazaj, sem mislim da imam kazensko. Ampak dokler me ne odstranite iz seje je v redu. Torej preden štoparico vklopite bom prebral stališče odbora, mi je žal da moram kot najmlajši svetnik osnove poslovnika učiti župana. Ampak najprej so stališča odborov in s tem prihranim tudi kakšno minuto razprave. Torej stališča odbora za mladino, šolstvo in šport. Odbor se je seznanil s strategijo športa v prvi obravnavi in predlaga mestnemu svetu, da ga v prvi obravnavi sprejme. Potem pa dodatni sklep, ki je bil sprejet soglasno. In sicer: odbor poziva, da se v pripravo strategije vključi širši krog deležnikov, ter se do druge obravnave opravi javna razprava na temo strategija športa. Pripombe prejete, tekom prve obravnave se vključijo v strategijo. Tako, to je bilo stališče odbora, zdaj pa lahko prižgete štoparico še za mnenje svetniške skupine. Stvar, ki sem jo izpostavil tako na odboru, torej predlagal ta sklep ki je bil soglasno sprejet, stvar ki se je sedaj ponavljala v razpravah. Bom še jaz podelil nekaj iz drugega vidika. Gre za zelo ozko skupino, eno zaprto skupino pisanja strategije. Če poenostavim, so se v pisarni posedeli podžupan in Tomaž Barada pa še eni trije pa spisali strategijo za 10 let za šport v Mariboru. To se tako ne počne. Lahko vam povem iz lastnih izkušenj, na primer na strategiji mladine. Lokalni program za mladino, tisti prvi pa potem sedaj drugi 2016-2022 se je pripravljaj skoraj leto in pol. Bil sem del procesa, to je bilo več srečanj. Z vsemi društvi, v javnem interesu v ne javnem interesu, tistimi ki so na razpisih, tisti ki niso na razpisih, z odborom, z vsemi živimi no. Tega tukaj ni bilo. Danes sem slišal ravno stvar, ki me skrbi. Vodja urada za šport je dejal, boljše da je vključenih manj deležnikov, ker je potem boljši dokument. Takšno razmišljanje ni primerno za delanje strategije za deset let. To ni strategija tega mandata, mene, vas, ali kogar koli. Ampak je strategija za 10 let Mestne občine Maribor s 110.000 prebivalcev, sami ste našteali koliko je športnikov. In to se ne more početi na način, manj nas bo boljše bo, hitreje bo in bolj učinkovito. Tudi način, češ saj smo poslali dopis društvom naj pošljejo panožne strategije, pa se jih je samo nekaj odzvalo, tudi to ni način kako se vključuje širši krog, kako se participira. Lahko bi to primerjali s prvim poizkusom Fištravčevega participativnega proračuna. Saj smo dali ven, pa se ljudje niso odzvali. Tu ste vi dosti boljše ta proračun. Dajmo res, tako kot sem rekel, da sklep odbora zavezuje in poziva vodstvo da do jeseni opravi javno razpravo tako kot je treba. Vključi vse deležnike, ne samo sej smo pozvali in se niso odzvali. Namen vas, namen občine tukaj je, tudi odbor za mladino, šolstvo in šport je že izpostavil takrat nazaj 2 leti, celo predlagal da gremo v to strategijo da bo sodelovala aktivno, pa smo zvedli za to prejšnji teden ko smo imeli sejo. Glede same strategije, ene stvari bom izpustil, da ne bom ponavljaj. Vsekakor mislim, da se lahko črtate Garažna hiša in športne infrastrukture, ker to ni športna infrastruktura po nobeni definiciji na tem svetu. Če je, prosim za argumentacijo. Ampak jaz sem prepričan, da ni. In spet se bom vezal na lokalni program za mladino. Če si ga pogledate imate zelo lepe tabele, imate po letih

ukrepe in po tem načrtu je vsako leto. Ta dokument je tak en »špeh« dosti teksta in težko berljivo za neke konkretne ukrepe. Dajte to prosim spraviti v neke tabele. Če ste definirali uspehe, Maribor bo sedaj dobil 2 olimpijski medalji pa ne vem kaj vse ne, kar težko mi predvidimo, ker vemo da malo športne sreče, talenta, predvsem pa močnega treninga in dejavnikov. Tu smo recimo definirali, da bomo imeli dve medalji in ne vem kaj vse, pri infrastrukturi pa smo rekli pa smo samo naštevati ne. Bomo to, bomo to, bomo vse to. Nobene finance, nobene časovnice in pa kot je rekel gospod Mikl ja to je copy-paste enega dokumenta. Če malo popestrim. Gospod Mikl se bo verjetno spomnil, celo naslovnica tega dokumenta pred nami danes, te slikice skupaj zložene ven v taki grozdek so copy-paste iz tistega dokumenta zaposlenega na Športnih objektih, ki ste mu vročili odpoved. Nedavno nazaj ne. Če bi bil jaz na njegovem mestu bi se vsaj malo vprašal o avtorskem delu, pa ste to kar kopirali in prilepili na prvo stran. Skratka en dokument skupaj v copy-paste, Športno infrastrukturo je treba dodelati, predvsem pa vključiti večji del aktivno vključiti, z namenom jih vključiti in ne govoriti manj nas bo, boljše bo. In ne pisati to sebi, ampak pisati to Mariboru. To je zaenkrat to, bom vesel dogovorov in pa upam da bo res zdaj javna razprava opravljena."

Odgovor pripravljavca SŠ:

Komisija za pripravo Strategije športa je predlog v celoti upoštevala in pozvala širšo javnost k razpravi na več načinov. In sicer:

- na spletni strani MOM smo objavili predlog strategije športa in pozvali vse občane k sodelovanju za podajo konstruktivnih predlogov (<https://www.maribor.si/povezava.aspx?pid=18977>),
- posredovali smo poziv vsem izvajalcem LPŠ,
- Športna zveza Maribor (ŠZM) je posredovala strategijo športa vsem svojim članom,
- Strategija športa je bila 24.6.2021 predstavljena in potrjena na skupščini ŠZM,
- opravljena je bila medijska obravnava strategije na Radiu Maribor – »Tribuna z Bratkom«, kjer smo prav tako pozvali vse občane naj podajo konstruktivne predloge.

Garažna hiša se je izločila iz točke 9.3 Investicije v športno infrastrukturo v MOM v naslednjih 10 letih.

2.6 Matej ŽMAVC (SD)

„Ja, hvala. Želim pohvaliti prizadevanje urada in predvsem vodjo urada za to strategijo in sem tudi slišal nekaj kritik na račun dela urada oz. vodji urada. Je pa dosti kritike na račun infrastrukture športne. Ne bom določenih pomislov mojih predhodnikov ponavljal, upam pa da boste vključili vse pripombe v drugo obravnavo. V tej strategiji nič ni omenjena BMX proga, ali jo imamo namen širiti/obnoviti, kakšna je pač strategija upravljanja z njo? To je velika dodana vrednost Mariboru, ki jo moramo izkoristiti. Dodati bi bilo potrebno tudi izgradnjo proge za profesionalno vadbo za kolesa. V SD smo že v preteklosti v svetniški pobudi podali predlog za asfaltiranje notranje proge na Hipodromu v Kamnici za namen profesionalnega treninga kolesarjem. Menimo, da Maribor ima potencial pri vzgoji bodočih mladih profesionalnih kolesarjev. Tudi ta klima kolesarjenja je aktualna, ko pred malimi zasloni spremljamo dirke ali ob cesti navijamo za tekmovalce za dirko po Sloveniji ali pa spremljamo 600 kolesarjev na dirki okoli Pohorja. Do druge obravnave prosim, če se lahko prouči možnost vključenosti profesionalne vadbe za kolesarje. Lepo bo mogoče videti čez par let v Mariboru, če bo nastal kakšen novi mladi Roglič ali pa Pogačar. Hvala.“

Odgovor pripravljavca SŠ:

Glede vaših pobud je svoje predloge podalo tudi Kolesarsko društvo Branik, ki so bili v celoti upoštevani in dodani v strategijo.

2.7 Josip ROTAR (Lista kolesarjev in pešcev)

„Torej jaz bi pri tej strategiji malo še nadgradil idejo kolega Milovanoviča. In sicer v strategijo je treba vključiti tudi poti za sprehajalce, pohodnike, otroška igrišča, pasje parke, steet basket, skate parke in pač vso infrastrukturo, ki omogoča neko zdravo gibanje, ki omogoča sprostitev vsem prebivalcem Maribora. Treba je tudi razmišljati o tem, da se uporabi že vse obstoječe naravne danosti, kot so Piramida, Mestni park, Kalvarija, Urban, Gaj, Malečnik, Stražun in še mnoge druge ki se zagotovo najdejo v vsaki krajevni skupnosti ali mestni četrti. Še zlasti sedaj v času epidemije se je pokazalo, koliko ljudem pomeni gibanje v naravi. Zato se strinjam, da je potrebno opraviti glede te strategije javno razpravo in pa pogledati matematiko športa, rekreacije in pa zdravega načina življenja iz čim širšega zornega kota. Zato se strinjam, da je treba proces in pa način kako se pripravlja strategija, da je ta sicer problematičen in ga je treba na nek način spremeniti. Strategije pa morajo nastajati po vsaj minimalnih kriterijih vključevanja javnosti in pa deležnikov. In ta strategija ni nastala na ta način. Za pripravo strategije bi v končni fazi vedno lahko povabili tudi mestne svetnike preko ZOOM-a v kako javno razpravo, a tega niste nikoli naredili. Tako da za v bodoče mislim da strategija, če želi nastati mora res biti vključevalna. Sam sem sodeloval že pri številnih strategijah in marsikatera je tako narejena na hitro, ampak minimalni standardi pa vseeno obstajajo tudi na ravni države in lahko bi si pogledali to, da vključuješ ljudi, da pripraviš delavnice, da narediš recimo tudi kakšno ZOOM konferenco, da pokličeš ljudi in narediš intervjuje. Pač na ta način se je treba lotiti delanja strategije in potem bodo vse strategije tudi boljše, ker bodo že v naprej pripravljene in vključile ljudi. Tako da to, hvala.“

Odgovor pripravljavca SŠ:

Komisija za pripravo Strategije športa je predlog v celoti upoštevala in pozvala širšo javnost k razpravi na več načinov. In sicer:

- na spletni strani MOM smo objavili predlog strategije športa in pozvali vse občane k sodelovanju za podajo konstruktivnih predlogov (<https://www.maribor.si/povezava.aspx?pid=18977>),
- posredovali smo poziv vsem izvajalcem LPŠ,
- Športna zveza Maribor (ŠZM) je posredovala strategijo športa vsem svojim članom,
- Strategija športa je bila 24.6.2021 predstavljena in potrjena na skupščini ŠZM,
- opravljena je bila medijska obravnava strategije na Radiu Maribor – »Tribuna z Bratkom«, kjer smo prav tako pozvali vse občane naj podajo konstruktivne predloge.

Sprehajalne poti so individualna izbira vsakega posameznega sprehajalca, zato Komisija meni, da jih ni smiselno vključiti v strategijo športa.

2.8 Mag. Stojan AUER (LPR)

„Hvala župan za besedo. Torej najprej bi se malo navezan na moje razmišljane glede nekih bi rekel gradiv, ki jih poznamo. Jaz ko sem tole prebiral sem nehote opazil, da so vaši strateški cilji glede pokritih in nepokritih površin vse bolj navezujejo do leta 2023. In potem ko sem šel gledat zakaj, če pa mi govorimo o strategiji do leta 2030, sem opazil da gre za copy-paste nacionalnega programa športa, ki pa govori od 2014 do 2023. Tako da dajte to malo paziti, pa vsaj cifre dopisati do 2030, če že kopirate nacionalni program. Zdaj vezano na to pa sprašujem ali sploh imate podatke za kazalnike od 1 do 7 za področje Šport za vse? Torej koliko je danes v Mariboru pokritih in koliko je nepokritih športnih površin? Drugič. Ali imate podatke za kazalnike od 1 do 8 za področje Šport za vse? Govorim o strani 31, ali sploh imate prijavitelje na letni program športa razvrščene po uspešnosti? Če imate sploh to, oz. kakšni so kriteriji za ocenjevanje tega? Vprašanje je seveda, ali je realno pričakovati poročanje o kazalnikih, če pa nimamo v mestnem svetu mestni svetniki o tem nobenih podatkov? Ker v strategiji govorite o uresničevanju ciljev, tako pri tekmovalnem športu, kot tudi

športu za vse, menim da bi bilo zelo pomembno da najprej vemo kakšna sredstva bo občina vložila v to vašo strategijo. Zakaj govorim o tem. Pustimo zdaj to, da je noter Langerjeva vila. Jaz ne vem, kaj bi imela Langerjeva vila s športom ampak okej morda bo tam kakšna velika telovadnica spodaj. Ampak zakaj to sprašujem, pa tudi župana sprašujem. Ker če mi nimamo denarja, predvsem pa prioritet ki so še bolj pomembne kot denar. Torej kateri objekti bodo najprej renovirani, sanirani? Kateri bodo kasneje? Bil sem zelo vesel, da ste prišli na Tezno in povedali da bomo imeli na Teznu najmodernejši športni park. Oba s podžupanom mislim, da sta bila. Sedaj moje vprašanje je. Super, ampak jaz pričakujem da bomo imeli do konca leta rebalans proračuna in da se dela začnejo že z naslednjim letom, ker nekaj nam obljubit na Teznu ni kar tako ne. Če pa ne, pa mi povejte kdaj. Pozdravljam še enkrat bi rekel takšne vaše obiske in izjave, še posebej to da dobi Tezno, ne vem če dobi Melje, bomo mi na Teznu dobili Wembley. Ker tam bomo potem lahko res delali vse vrhunske športne prireditve in tudi izvajali športne programe. Ampak kdaj in za koliko denarja? Hvala."

Odgovor pripravljavca SŠ:

Dejstvo je, da je osnova pri pripravi strategije športa upoštevanje Nacionalne strategije športa. V njej je naveden cilj, da se do 2023 na državnem nivoju zagotovi 3,2 m² na prebivalca odprtih ter 0,35 m² na prebivalca zaprtih športnih površin. Po podatkih urada za šport imamo v MOM 40.860 m² zaprtih športnih površin ter 414.364 m² odprtih športnih površin. Iz česar izhaja, da je delež za 113.778 prebivalcev MOM, 0,36 m² na prebivalca za zaprte oziroma 3,64 m² na prebivalca za odprte športne površine. Tudi v bodoče bomo sledili trendom Nacionalnih strategij športa. Vsled ugotovljenega dejstva smo v dokumentu ustrezno uredili vsebino teksta, tako, da smo na strani 23 v 11. in 12 točki poglavja 7.1.3 in na strani 29 v 9. in 10. točki poglavja 7.2.3 nadomestili besedo »povečati« z besedo »ohraniti«.

Kar zadeva podatke kazalnikov za spremljanje stanja na področju športa za vse (stran 24) kot tudi tekmovalnega športa (stran 31) so merljivi in jih pridobimo iz evidenc OKS, razvidov MIZŠ, gradiv zavoda RS Planica ter lastnih evidenc prijav na javni razpis LPŠ.

Sredstva, ki se namenjajo uresničevanju posameznim strategijam športa za vse in tekmovalnega športa, kot tudi sredstva za posamezne investicije oziroma investicijsko vzdrževanje športne infrastrukture se določajo v letnem proračunu MOM za vsako leto posebej.

Odgovore in pojasnila pripravila:

Komisija za pripravo strategije športa

Opomba:

Zapisane izjave mestnih svetnikov predstavljajo prepis neavtoriziranega magnetograma skupne razprave k točki 17, 24. redne seje MOM, z dne 22.6.2021.

Strategija športa v Mestni občini Maribor za obdobje 2021 - 2030

Maribor, september 2021

© Mestna občina Maribor

KAZALO VSEBINE:

1. UVOD	4
2. IMENOVANJE KOMISIJE ZA PRIPRAVO STRATEGIJE ŠPORTA V MOM	7
3. POSLANSTVO	9
4. VIZIJA	10
5. ANALIZA STANJA V ŠPORTU ZA OBDOBJE 2015 – 2020	11
5.1 Sredstva lokalnih skupnosti za izvajanje Letnega programa športa (LPŠ)	11
5.1.1 Preglednica porabe sredstev za izvajanje LPŠ v MOM po programih, v obdobju 2015 – 2020	14
6. OCENA STANJA ŠPORTA V MESTNI OBČINI MARIBOR	17
6.1 Ocena stanje športa v Mestni občini Maribor	17
6.2 Primerjava števila registriranih športnikov 2017 - 2020 v MB in SLO	19
6.3 Primerjava števila vrhunskih in ostalih kategoriziranih športnikov 2015 - 2020 v MB in SLO	19
7. SWOT ANALIZA ŠPORTA V MESTNI OBČINI MARIBOR	20
7.1 Šport za vse.....	20
7.1.2 SWOT analiza na področju športa za vse.....	21
7.1.3 Strateški cilji do leta 2030	23
7.1.4 Strategije za uresničevanje ciljev.....	24
7.1.5 Kazalniki za spremljanje.....	26
7.2 Tekmovalni šport.....	26
7.2.1 Programi tekmovalnega športa	27
7.2.2 SWOT analiza na področju tekmovalnega športa	28
7.2.3 Strateški cilji do leta 2030	30
7.2.4 Strategije za uresničevanje ciljev.....	31
7.2.5 Kazalniki za spremljanje.....	32
7.3 Šport invalidov	32
7.3.1 Tekmovalni in rekreativni šport invalidov	33
7.3.2 Šport mladih invalidov.....	33
7.3.3 Strokovno-organizacijska raven	34
7.3.4 Infrastruktura za sedanost in prihodnost	34
8. ŠPORTNE PRIREDITVE V MARIBORU.....	35
8.1 Športne prireditve lokalnega pomena.....	35
8.2 Športne prireditve in promocija tekmovalnega športa	35
9. STANJE ŠPORTNE INFRASTRUKTURE V MOM.....	36

9.1 Aktualno stanje športne infrastrukture v MOM.....	37
9.2 Največje športno infrastrukturne pridobitve v zadnjih petih letih v MOM.....	38
9.3 Investicije v športno infrastrukturo v MOM v naslednjih 10 letih.....	39
10. SMERNICE ZA RAZVOJ ŠPORTA V MOM DO LETA 2030	40
10.1 Prednostne naloge športa v MOM	41
10.1.1 Ukrep 1: Razvoj vrhunškega športa in zagotavljanje pogojev zanj.....	41
10.1.2 Ukrep 2: Obnova in povezovanje športnih objektov, razvid zasedenosti, cenovne politike in digitalizacija ponudbe ter avtomatizacija rezervacij	41
10.1.3 Ukrep 3: Razvoj rekreativnih športov in zagotavljanje infrastrukture zanje (Pohorje, Pekrska gorca, Stražun, Kozjak, Drava)	42
10.2 Razvoj športnega turizma.....	43
10.3 Aktivna vloga športa pri pripravi ukrepov za blaženje posledic epidemije	43
11. IZVAJALCI ZA URESNIČEVANJE STRATEGIJE	45
12. STRATEŠKI NADZOR	46
13. POROČANJE	47
14. VIRI IN LITERATURA	48

1. UVOD

Ljudje naj bi se sodeč po odkritjih arheologov, s športom pričeli ukvarjati že 4.000 let pred našim štetjem. O tem pričajo tudi poslikave v prazgodovinskih jamah. V različnih državah so bile priljubljene različne aktivnosti, vendar takrat pri športnih aktivnostih še niso poznali pravil igre. Ta so se oblikovala kasneje, približno v obdobju antike, ko so bile športne aktivnosti bolj organizirane. Prav tako šport v svojih začetkih ni bil toliko namenjen užitku, kot je bil namenjen tekmovalnosti med posamezniki, le-ta pa je pri večini športov prisotna še danes (Gabrovec, 2018). Vendar najbolj pomembno pri športu je, da športna aktivnost ohranja tudi zdravje.

Šport lahko razumemo kot družbeni, ekonomski in medijski fenomen (Larive, 1994; De Knop idr., 1996). Njegova vloga in mesto v družbi sta odvisna od stopnje razvitosti družbenih potreb, od vrednot športne dejavnosti in sprejemljivih družbenih odnosov do teh vrednot (Tušak in Tušak, 2001). Šport v družbi ne pomeni vrednote sam po sebi, temveč je športna dejavnost najpogosteje sredstvo za doseganje splošnih in posebnih družbenih ciljev (Černohorski, Tušak, Bednarik in Tušak, 2002).

»Šport je prostovoljna prostočasna gibalna tekmovalna in netekmovalna dejavnost, ki se je človek udeležuje iz gibalnih nagibov in katere glavni namen je razvedriti in hkrati povečati ali ohraniti človekove telesne zmogljivosti (bodisi zaradi uravnovešenega biopsihosocialnega razvoja in stanja, boljših gibalnih dosežkov ali dejavnega počitka in obnove moči). Izraz tekmovanje je treba razumeti v najširšem pomenu te besede: kot tekmovanje s samim seboj, tekmovanje z drugimi in tekmovanje z naravo. K tako opredeljeni gibalni dejavnosti je treba šteti vse procese, pojave in odnose, ki se vežejo na takšno gibalno dejavnost. Če takšen razširjen sklop pojavov, procesov in odnosov ustreza splošno veljavnim aksiološkimi merilom, govorimo tudi o športni kulturi.« Kristan (2000).

Leta 1992 je odbor za razvoj športa pri Svetu Evrope sprejel Evropsko listino o športu, ki opredeljuje ključna načela glede splošnega razvoja športa. V tej listini je navedena definicija športa, ki se pogosto pojavlja v strateških smernicah vladnih dokumentov. Torej igra vlogo neke osnove za nadaljnja ravnanja in se glasi takole: »Za potrebe te listine šport pomeni vse oblike telesne dejavnosti, katere namen je s pomočjo občasne ali redne udeležbe izražati ali izboljšati telesno pripravljenost in duševno počutje, ustvarjati družbene odnose ali pridobivati rezultate na tekmovanjih vseh stopenj.«

V teoriji športa ločimo športno vzgojo, selekcijski tekmovalni šport, športno rekreacijo (šport za vsakogar), invalidski šport ter terapijski in rehabilitacijski šport. Poleg tega del selekcijskega tekmovalnega športa čedalje bolj postaja poklic, cirkus, trgovina, industrija zabave in včasih tudi

sredstvo politike, zato ga ni mogoče meriti z enakimi vatli kot druge pojavne oblike ali izseke športa.« (Kristan, 2002, str. 37).

Družbena vloga športa izhaja iz znanstveno dokazanega pomena športa za javno zdravje (telesno, duševno in socialno), socializacijo in gospodarstvo. Športu se priznava tudi zelo pomembna vloga pri spodbujanju k prostovoljnemu delu in k aktivni udeležbi v družbi, doseganju solidarnosti, strpnosti in odgovornosti ter prenašanju drugih pozitivnih družbenih vrednot in narodni identifikaciji. Zaradi navedenih vplivov je šport del javnega interesa, zato se sofinancira iz javnih sredstev, za njegov razvoj pa se ustvarjajo ustrezni sistemski družbeni pogoji.

Šport je temeljna pravica vsakega človeka, tako otroka, mladostnika, odraslega človeka, starostnika, znotraj teh skupin pa tudi invalidov in vseh oseb s posebnimi potrebami.

Logična posledica takšnega razvoja športa je nastanek pravnih podlag, ki so v **Zakonu o športu**¹ (ZŠpo-1, Uradni list RS, št. 29/17, 21/18 – ZNOrg in 82/20) in **Nacionalnem programu športa v Republiki Sloveniji 2014 – 2023**² (NPS, Uradni list RS, št. 24/00 in 31/00 – popr.) in ju je sprejel Državni zbor Republike Slovenije. Kot najpomembnejši akt razvoja športa v Mestni občini Maribor (v nadaljevanju MOM), ki določa podrobnejša merila za izvajanje letnih programov športa, je mestni svet MOM sprejel **Odlok o izbiri in sofinanciranju dejavnosti izvajalcev LPŠ v Mestni občini Maribor**³. S tem MOM jasno izraža in uresničuje javni interes na področju športa, tako za prebivalce kot tudi obiskovalce mesta Maribora.

Ključna vodila, ki se na področju športa v MOM zasledujejo so zakonitost, transparentnost, trajnost, dostopnost, poštenost, pravičnost in kompetentnost strokovnih kadrov.

Na področju športa v MOM se na podlagi mednarodnih vodil kot sta **FAIR PLAY** in **RESPECT** pričakuje, da se goji spoštljiv odnos med vsemi deležniki in se dosledno uveljavlja ničelna toleranca tako pri doping, prirejanju rezultatov kot pri korupciji v športu. Prizadevamo si za konstruktivne odnose med deležniki, za prevzemanje odgovornosti ter ne dopuščamo sovražnega govora, nestrpnosti in neargumentiranega kritiziranja.

Nikakor pa pri pripravi strategije ne smemo prezreti aktualnih razmer, posledice katerih bo epidemija pustila dolgoročno tudi v športu. Izpad izvajanja organiziranega rekreativnega športa in prostočasnih aktivnosti otrok in mladine ter programov otrok in mladine usmerjenih v

¹ Zakonu o športu - <https://www.uradni-list.si/pdf/2017/Ur/u2017029.pdf>

² Nacionalnem programu športa v Republiki Sloveniji 2014 – 2023 - https://www.zsrs-planica.si/wp-content/uploads/2010/04/Nacionalni_program_Sporta_v_Republiki_Sloveniji_NPS.pdf

³ Odlok o izbiri in sofinanciranju dejavnosti izvajalcev LPŠ v Mestni občini Maribor - <https://www.maribor.si/dokument.aspx?id=37018>

kakovostni in vrhunski šport, je širši družbeni problem, saj je ustrezna športna vadba pomembna naložba v zdravje državljanov. Prav tako je vrhunski šport postavljen pred velik izziv ustreznega razvoja in posledično zmanjšanja mednarodne konkurenčnosti. Menimo, da je treba področje športa ustrezno upoštevati in umestiti med ukrepe, ki so namenjeni blaženju posledic epidemije in ki ne bodo na škodo vseh deležnikov v športu.

2. IMENOVANJE KOMISIJE ZA PRIPRAVO STRATEGIJE ŠPORTA V MOM

Za pripravo strategije športa v Mestni občini Maribor, je župan MOM Aleksander Saša Arsenovič, dne 03.08.2020, na podlagi 35. člena Statuta Mestne občine Maribor (MUV, št. 10/2011, 8/2014 in 12/2019), izdal sklep o imenovanju Delovne komisije.

Strategijo športa je pripravila delovna skupina v sestavi:

- ✓ Darko Zarič - UzŠ, predsednik,
- ✓ Dr. Samo Peter Medved – podžupan, član,
- ✓ Tomaž Barada – predsednik ŠZM, član,
- ✓ Dr. Silvester Lipošek – predsednik strokovnega sveta pri ŠZM, član,
- ✓ Tadej Mežnar, direktor JZ Športni objekti Maribor,
- ✓ Simon Mihalina – UzŠ, (prenehanje statusa člana v Komisiji, na podlagi sklepa župana št. 032-29/2020-5),
- ✓ Igor Klančnik – UzŠ, član,
- ✓ Vesna Rožanc – UzŠ, član,
- ✓ Peter Sitar, član strokovnega sveta ŠZM, član.

Strategija športa v MOM bo služila zagotavljanju podpornih ukrepov za uresničevanje strategij posameznih športnih panog in posameznih pojavnih oblik športa.

S strategijo športa bo jasno začrtana smer, po kateri se bo skupaj z izvajalci letnega programa športa (Športna zveza Maribor, druge športne zveze, športna društva, osnovne in srednje šole, Univerza in drugi izvajalci) ter z izbranim upravljalcem javnih športnih objektov uresničeval javni interes na področju športa v MOM.

V strategiji je izdelana analiza stanja v športu za preteklo obdobje od 2015 do 2020, opredeljeni so poslanstvo, vizija, strategija, ocena stanja na področju športa v Mariboru, SWOT analize športa, strateški cilji do leta 2030, opredeljene so strategije za uresničevanje ciljev in način uresničevanja strategij, športne prireditve, stanje športne infrastrukture, rekapitulacija panožnih strategij, smernice razvoja športa do leta 2030, izvajalci za uresničevanje strategije ter strateška nadzor in način poročanja.

Monitoring o uresničevanju strategije in poročanje MS MOM bo potekalo s strani Urada za šport predvidoma ob sprejemanju Letnega programa športa.

Predlog strategije je na svoji seji dne 24.6.2021 obravnavala Skupščina Športne zveze Maribor in predlog podprla.

3. POSLANSTVO

S strategijo športa v Mestni občini Maribor želimo ustvariti pogoje za razvoj športa na vseh področjih delovanja kot enega od pomembnih temeljev razvoja posameznika in družbe.

Udejanjanje javnega interesa bomo dosegli tako, da bomo;

- a) zagotovili vsakemu posamezniku možnosti za dejavno sodelovanje v športu v varnem in zdravem okolju,
- b) zagotovili vsem mladim kakovostno športno vzgojo, ki jim bo omogočila pridobiti gibalno izobrazbo, da bo šport postal del njihovega zdravega življenjskega sloga,
- c) zagotovili vsakemu, ki ga to zanima in je zato sposoben, možnost izboljšanja osebnega športnega dosežka in možnost javnega priznanja njegove pomembnosti,
- d) razvijali moralne in etične vrednote športa, spoštovali človekovo dostojanstvo in varnost vseh, ki so povezani z družbenimi normami,
- e) ustvarjali spodbudno okolje za razvoj vseh oblik športne dejavnosti za vse skupine prebivalstva,
- f) krepili vlogo športnih društev, katera so pomemben del civilne družbe, ki si s svojim pretežno prostovoljnimi delovanjem prizadevajo za dobrobit celotne skupnosti,
- g) ustvarjali pogoje za delovanje društev v programih tekmovalnega športa,
- h) preoblikovali in posodobili sistem upravljanja javne športne infrastrukture in urbanih športnih površin.

Cilj je postati športu prijazno mesto za vse občane, dnevne obiskovalce, športni turizem, profesionalne športne ekipe, selektivni šport, prostočasne športne dejavnosti otrok in mladine, šport starejših in šport invalidov.

4. VIZIJA

Šport ima v MOM bogato zgodovino, ki jo posebej olimpijci⁴ in mnogi vrhunski športniki, športni objekti in nenazadnje tudi srčni navijači.

Mesto Maribor je mesto športa, zato želimo tudi v prihodnje razvijati športni turizem, športno infrastrukturo, kvalitetne športne programe in množično rekreativno vadbo.

V naslednjih desetih letih želimo na področju tekmovalnega športa imeti najmanj deset olimpijcev (plavanje, taekwondo, jadranje, atletika, judo, alpsko smučanje), ki bodo dosegli vsaj dve olimpijski medalji, naslov državnih prvakov v vsaj treh kolektivnih panogah (nogomet, odbojka, košarka, rokomet) in trideset v individualnih panogah (plavanje, tenis, atletika, judo, taekwondo, veslanje, alpsko smučanje, karate, šah, namizni tenis, ritmična gimnastika, športna gimnastika, kolesarstvo, plesi), podvojiti število registriranih športnikov z mednarodnim statusom in organizirati vsako leto vsaj pet odmevnih mednarodnih športnih tekmovanj.

Na področju športa za vse se zavzemamo za množičnost in rekreacijo v najširšem pomenu besede ter uporabo kolesa, kot enega od načinov trajnostne mobilnosti. Zgraditi želimo nov športni vrtec in v vsaki mestni četrti urediti kvalitetne urbane športne centre za brezplačno vadbo (fitnesi na prostem, motorični park za vse generacije, sodobna otroška igrala in koloparke), ki bodo omogočali, da se bo lahko vsak Mariborčan ukvarjal z rekreativno športno vadbo.

Na področju športne infrastrukture želimo sistemsko urediti in poenotiti upravljanje s športno infrastrukturo, obnoviti Dvorano Tabor in zunanja košarkarska igrišča, zgraditi novo atletsko dvorano, večnamensko tribuno v športnem parku Tabor, dvorano za tenis v Ljudskem vrtu, povečati število prog za gorske kolesarje, zagotoviti objekte z ustrežno varnostjo in razpoložljivostjo za vzgojo kolesarskega podmladka in možnostjo vodene vadbe ter investirati v inovativne rešitve za zasneževanje smučarskih prog in vzpostaviti nov smučarski poligon in poligon za tek na smučeh.

Na področju športa invalidov spodbujamo povezovanje invalidov v Konzorcij invalidskih društev.

⁴ Mariborski olimpijci - <https://www.maribor.si/podrocje.aspx?id=1206>

5. ANALIZA STANJA V ŠPORTU ZA OBDOBJE 2015 – 2020

Številni kazalniki (delež športno dejavnih prebivalcev, število športnih organizacij, število medalj na največjih tekmovanjih, nove vadbene in tekmovalne športne površine itd.) kažejo, da je šport v Republiki Sloveniji v zadnjih petnajstih letih doživel vsestransko rast in kakovostni razvoj. Pomembno so k temu pripomogli ukrepi države in lokalnih skupnosti, opredeljeni v Nacionalnem programu športa (2000). Drugi podporni dejavniki so bili vloga športa v različnih družbenih področjih (zlasti vzgojno-izobraževalni sistem), samoiniciativa društvene organiziranosti športa, razmah zasebnitva v športu ter interes prebivalcev in slovenskega gospodarstva za zasebno financiranje športa.

5.1 Sredstva lokalnih skupnosti za izvajanje Letnega programa športa (LPŠ)

V 13. členu Zakona o športu je zapisano, da izvajanje NPŠ na lokalni ravni za posamezno koledarsko leto določi občinski svet – po predhodnem mnenju občinske športne zveze z letnim programom športa na lokalni ravni, ki določa programe in področja športa, ki se sofinancirajo v posameznem koledarskem letu, in obseg javnih sredstev, ki se zagotavljajo v proračunu lokalne skupnosti, pri čemer upošteva strukturo in prednostne naloge, opredeljene v NPŠ. Občinski svet lahko sprejme LPŠ na lokalni ravni brez predhodnega mnenja občinske športne zveze, če ga ta ne poda v roku enega meseca.

Z LPŠ so določeni programi športa, ki se vsako leto sofinancirajo iz občinskega proračuna, vrsta dejavnosti, ki so potrebne za uresničevanje tega programa, ter obseg sredstev, ki se v ta namen zagotovijo iz proračuna lokalne skupnosti.

Urad za šport na MOM, na podlagi sprejetega Odloka o izbiri in sofinanciranju dejavnosti izvajalcev LPŠ, pripravi vsakoletni Javni razpis za sofinanciranje programov in dodelitev oziroma sofinanciranje uporabe prostora programom LPŠ v MOM.

Javni razpis za sofinanciranje programov in dodelitev oziroma sofinanciranje uporabe prostora programom LPŠ v MOM, se razpiše vsako leto predvidoma v mesecu novembru za naslednje koledarsko leto.

Na razpis lahko kandidirajo športna društva in športne zveze, registrirane v Republiki Sloveniji, zavodi za šport po Zakonu o športu (ZŠpo-1), pravne osebe, registrirane za opravljanje dejavnosti v športu v Republiki Sloveniji, ustanove, ki so ustanovljene za splošno koristen namen na področju športa, v skladu z zakonom, ki ureja ustanove, zavodi s področja vzgoje in izobraževanja, ki izvajajo javno veljavne programe, lokalne skupnosti, samostojni podjetniki posamezniki, registrirani za opravljanje dejavnosti v športu v Republiki Sloveniji in zasebni športni delavci.

Predmet javnega razpisa je zbiranje predlogov za sofinanciranje programov, podprogramov oz. dejavnosti LPŠ v MOM, dodelitev uporabe prostora športnim društvom in športnim zvezam v mreži javnih športnih objektov v upravljanju javnega zavoda oziroma koncesionarja in sofinanciranje uporabe športnih objektov in površin za šport v naravi, ki niso vključeni v mrežo javnih športnih objektov. Prejete vloge obravnava Komisija za izbor in ovrednotenje športnih programov LPŠ v MOM, ki jo vsako leto s sklepom imenuje župan. Javni razpis LPŠ je od leta 2018 digitaliziran, s čemer se zagotavlja transparentna in pravična delitev sredstev med vse prijavitelje.

Rezultati javnega razpisa LPŠ se po zaključku vsako leto objavijo na spletni strani Urada za šport.⁵

Iz preglednice porabe sredstev za izvajanje LPŠ v MOM po programih, za obdobje 2015 – 2020, je razvidno, da so se sredstva iz leta v leto poviševala na vseh programih, čeprav delež sredstev v proračunu iz leta v leto varira.

Najbolj so se v omenjenem obdobju povišala sredstva na področjih **»Športni objekti in površine za šport v naravi«** in sicer od **2.619.770,00 EUR** na **6.607.923,00 EUR**, **»Športni programi«** od **1.210.572,00 EUR** na **1.769.400,00 EUR** in **»Športne prireditve in promocija športa«** od **85.200,00 EUR** na **184.000,00 EUR**. Iz navedenih števil je razvidno dejstvo, da MOM ni na nobenem področju sredstev namenjenih športu znižala, kar pomeni, da se za razvoj športa v MOM namenja vedno več sredstev.

Okvirna skupna višina predvidenih razpisanih sredstev za sofinanciranje programov LPŠ za leto 2020 je znašala 4.028.487 evrov.

Če pogledamo kako so se sredstva delila po **športnih programih**, ugotovimo, da je bilo za njihovo sofinanciranje namenjenih **1.769.400,00 EUR**, od tega so **individualne športne panoge** (34 panog) v letu 2020 prejela **50 %** sredstev, **kolektivne športne panoge** (9 panog) **17,8 %**, invalidska društva **1 %**, panožne športne zveze **6,3 %** in športna rekreacija **2,5%**. Ostali deleži se porazdelijo za sofinanciranje športnih prireditev in promocijo športa, razvojne dejavnosti v športu in organiziranost v športu.

Za vadbene površine, ki so v mreži javnih športnih objektov in javnih športnih objektov v upravljanju koncesionarja se razdeli **49 %**, za športne objekte in površine za šport v naravi, ki niso vključeni v mrežo javnih športnih objektov pa se razdeli **6,6 %** od **predvidenih sredstev za sofinanciranje LPŠ**.

⁵ Seznam prejemnikov sredstev LPŠ za obdobje 2016-2020 - <https://www.maribor.si/povezava.aspx?pid=18925>

Pri **individualnih športnih panogah** je v letu 2020 največ sredstev prejela panoga **plavanja** v višini **386.629,67 EUR**, sledijo ji **tenis 234.347,11 EUR**, judo 175.945,97 EUR, atletika 154.418,79 EUR, alpsko smučanje 119.750,26 EUR, taekwondo 107.876,61 EUR in športno ritmična gimnastika 91.316,25 EUR. Vse ostale panoge so prejele 60.000,00 EUR in manj.

Pri **kolektivnih športnih panogah** je največ sredstev prejela panoga **nogomet 364.138,74 EUR**, sledijo **odbojka 349.715,31 EUR**, hokej 251.625,87 EUR, košarka 189.418,93 EUR in rokomet 98.709,73 EUR.

Iz navedenih številk izhaja, da je **MOM** v letu 2020 namenila za sofinanciranje športa v povprečju **40 EUR/občana** javnih sredstev, medtem, ko **razvite evropske države** namenjajo najmanj **100 EUR/prebivalca** javnih sredstev, da dosegajo želen vpliv športa na kulturo naroda.

5.1.1 Preglednica porabe sredstev za izvajanje LPŠ v MOM po programih, v obdobju 2015 – 2020

	2015		2016		2017		2018		2019		2020	
Področje NPŠ / LPŠ	Sredstva v EUR	Delež sredstev v proračunu	Sredstva v EUR	Delež sredstev v proračunu	Sredstva v EUR	Delež sredstev v proračunu	Sredstva v EUR	Delež sredstev v proračunu	Sredstva v EUR	Delež sredstev v proračunu	Sredstva v EUR	Delež sredstev v proračunu
Športni programi	1.210.572,00	1,41%	1.246.488,00	1,50%	1.270.551,00	1,33%	1.022.614,00	0,95%	1.460.161,00	1,47%	1.769.400,00	1,30%
Športni objekti in površine za šport v naravi	2.619.770,00	3,04%	2.896.260,00	3,48%	2.926.924,00	3,06%	4.560.089,00	4,25%	6.623.244,35	6,69%	6.607.923,00	4,85%
Razvojne dejavnosti v športu	5.000,00	0,01%	5.500,00	0,01%	26.000,00	0,03%	3.000,00	0,00%	8.000,00	0,01%	7.000,00	0,01%
Organiziranost v športu	26.000,00	0,03%	29.000,00	0,03%	30.000,00	0,03%	29.000,00	0,03%	35.000,00	0,04%	35.000,00	0,02%
Športne prireditve in promocija športa	85.200,00	0,10%	51.676,00	0,06%	143.634,00	0,15%	230.696,00	0,22%	184.00,00	0,19%	165.500,00	0,12%
Družbena in okoljska odgovornost v športu	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%

Vir: Lasten

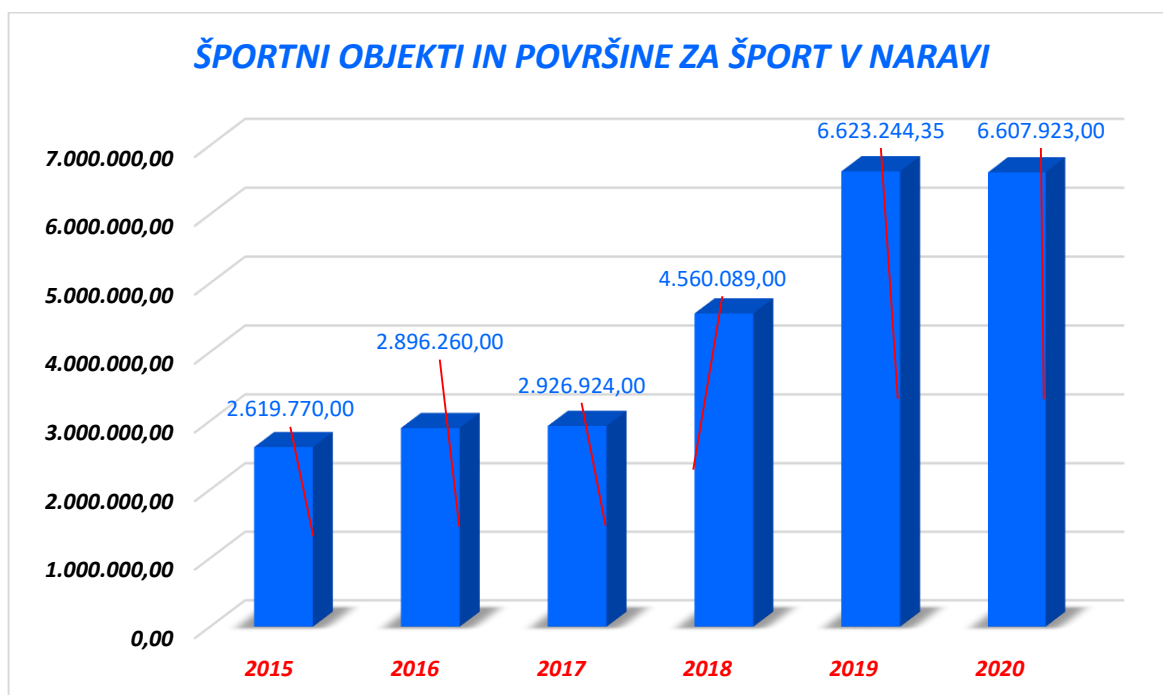
Opomba: Pri sredstvih namenjenih za športne objekte in površine za šport so upoštevana tudi vsakoletna planirana investicijska sredstva v športne objekte.

Grafikon 1: Poraba sredstev za izvajanje LPŠ v MOM za športne programe

Vir: Lasten

Grafikon 1: Poraba sredstev za izvajanje LPŠ v MOM za športne objekte in površine za šport v naravi

Vir: Lasten

Grafikon 3: Poraba sredstev za izvajanje LPŠ v MOM za športne prireditve in promocijo športa

Vir: Lasten

6. OCENA STANJA ŠPORTA V MESTNI OBČINI MARIBOR

6.1 Ocena stanje športa v Mestni občini Maribor

Mestna občina Maribor uresničuje javni interes na področju športa z zagotavljanjem sredstev za izvedbo letnega programa športa, načrtovanjem, gradnjo in vzdrževanjem lokalno pomembnih športnih objektov in površin za šport v naravi v lasti lokalne skupnosti, izvajanje nekaterih programov športa ter s spodbujanjem in zagotavljanjem pogojev za opravljanje in razvoj športnih dejavnosti.

Kot je razvidno iz spodnje preglednice, je v MOM na podlagi vpogleda v AJPES aktivnih 328 društev, ki imajo registrirano športno dejavnost pod šifro 93.1. V Športno zvezo Maribor je včlanjenih 181 športnih društev, od tega 41 individualnih športnih panog in 9 kolektivnih športnih panog. Za razvoj posameznih panog skrbi 10 panožnih športnih zvez. Skupno aktivno vadi in tekmuje v MOM približno 3.200 registriranih športnikov in večje število drugih aktivnih športnikov. Po neuradnih podatkih se z različnimi oblikami športa v Mariboru ukvarja vsak tretji Mariborčan.

Skrb za enakomeren razvoj športa v športnih društvih, panožnih strokovnih zvezah in vzgojno izobraževalnih zavodih ima Športna zveza Maribor. Športna zveza Maribor je nevladna, neprofitna in neodvisna organizacija, ki obstaja že vse od leta 1967. V njej se združujejo športni klubi, društva in zveze zaradi lažjega zagotavljanja skupnih pravic in lažjega izvajanja skupnih interesov. Poslanstvo Športne zveza Maribor je, da združuje, povezuje in promovira mariborski šport. Ima status organizacije, ki deluje v javnem interesu in je tudi ponosen partner Olimpijskega komiteja Slovenije, nacionalnih panožnih zvez ter drugih subjektov, ki delujejo v športu na lokalni ravni in širše.

V sodelovanju z Mestno občino Maribor skrbijo, da se meščanom ponudi kar se da pestro športno dogajanje namenjeno vsem generacijam. Za naše vrhunske športnike vsako leto organizira prireditve Izbor športnika Maribora ter se jim na ta način pokloni za njihove izjemne rezultate. Njihovo delovanje je sofinancirano s strani Mestne občine Maribor na podlagi prijave na vsakoletni javni razpis Letnega programa športa. Športna zveza Maribor je tudi nosilec in izvajalec nalog Regijske pisarne OKS-ZŠZ za Podravje, kjer sodeluje s 17 drugimi občinami ter njihovimi športnimi zvezami in športnimi društvi.

Športne panoge v individualnih športih, ki imajo tri ali več društev v svoji panogi so aikido, boks, judo, karate, taekwondo, kickboxing, konjenišтво, ples in šah, v kolektivnih športih so to nogomet, košarka in odbojka, sledijo jim šport invalidov s 14 društvi, planinstvo s 6 društvi, taborništvo s 4 društvi in društva, ki se ukvarjajo s športno rekreacijo s 23 društvi.

Preglednica športnih društev po panogah in številu športnikov v MOM:

Individualne športne panoge	41
Kolektivne športne panoge	9
Ostala društva in klubi	30
Invalidski šport	13
Planinska društva	10
Taborniška društva	4
Panožne športne zveze	10

Število registriranih društev v AJPES-u, ki imajo registrirano športno dejavnost pod šifro 93.1.	328
Število športnih društev, ki so člani Športne zveze Maribor	181
Število rekreativnih športnikov	cca. 35.000
Število registriranih športnikov	cca. 3.200

Vir: Strokovni svet SZM

V nadaljevanju je v preglednicah razvidna primerjava števila registriranih športnikov za obdobje od 2017 do 2020 v Mariboru in Sloveniji ter primerjava števila vrhunskih in ostalih kategoriziranih športnikov za obdobje od 2015 do 2020 v Mariboru in Sloveniji.

6.2 Primerjava števila registriranih športnikov 2017 - 2020 v MB in SLO

TIP / LETO / VIR	2017 spletne strani OKS, 1.1.2017			2018 spletne strani OKS, 1.1.2018			2019 spletne strani OKS, 1.1.2019			2020 spletne strani OKS, 1.1.2020		
	MB	SLO	% DELEŽ MB	MB	SLO	% DELEŽ MB	MB	SLO	% DELEŽ MB	MB	SLO	% DELEŽ MB
REGISTRIRANI ŠPORTNIKI	1.981	35.261	5,62%	2.240	44.146	5,07%	2.725	51.468	5,29%	3.184	58.349	5,46%
Skupaj	1.981	35.261	5,62%	2.240	44.146	5,07%	2.725	51.468	5,29%	3.184	58.349	5,46%

Vir: Spletna stran OKS - <https://www.olympic.si/>

6.3 Primerjava števila vrhunskih in ostalih kategoriziranih športnikov 2015 - 2020 v MB in SLO

TIP / LETO / VIR	2015 Obvestila OKS ŠT. 77			2016 Obvestila OKS ŠT. 80			2017 Obvestila OKS ŠT. 83			2018 Obvestila OKS ŠT. 86			2019 Obvestila OKS ŠT. 89			2020 Obvestila OKS ŠT. 92		
	MB	SLO	% DELEŽ MB	MB	SLO	% DELEŽ MB	MB	SLO	% DELEŽ MB	MB	SLO	% DELEŽ MB	MB	SLO	% DELEŽ MB	MB	SLO	% DELEŽ MB
VRHUNSKI ŠPORTNIKI	47	562	8,36%	27	568	4,75%	31	540	5,74%	45	551	8,17%	28	525	5,33%	28	565	4,96%
OSTALI KATEGORIZIRANI ŠPORTNIKI	496	5.119	9,69%	481	5.099	9,43%	482	5.310	9,08%	565	6.123	9,23%	560	6.501	8,61%	626	8.372	7,48%
Skupaj	543	5.681	9,56%	508	5.667	8,96%	513	5.850	8,77%	610	6.674	9,14%	588	7.026	8,37%	654	8.937	7,32%

Vir: Obvestila OKS

7. SWOT ANALIZA ŠPORTA V MESTNI OBČINI MARIBOR

7.1 Šport za vse

Številni kazalniki kažejo, da je športna in splošna telesna aktivnost v Republiki Sloveniji v zadnjih 15 letih doživela vsestransko rast in kakovostni razvoj. K temu so največ pripomogli ukrepi države, lokalnih skupnosti, vzgojno-izobraževalni sistem, samoiniciativa društvene organiziranosti športa, razmah zasebnitva v športu, interes prebivalcev samih, pa tudi povečano zanimanje slovenskega gospodarstva za zasebno financiranje športa.

Glede na želeno kakovostno športno udejstvovanje prebivalcev v športnih programih in zunaj njih, predstavlja športna rekreacija tisto pojavno obliko športa, ki odraža usvojitev navad za zdrav življenjski slog in pozitivno življenjsko naravnost.

Športna rekreacija je v bistvu smiselno nadaljevanje obvezne in prostočasne športne vzgoje, športne vzgoje otrok in mladine s posebnimi potrebami, občudijskih športnih dejavnosti ter prav tako programov tekmovalnega športa (športniki naj bi po zaključeni tekmovalni karieri ostali športno dejavni). Predstavlja športno dejavnost odraslih vseh starosti oziroma družin s ciljem ohranjanja zdravja, dobrega počutja in vitalnosti, druženja, tekmovanja ali zabave. Z vidika javnega interesa so pomembni zlasti učinki takšne športne vadbe, ki nesporno dokazujejo, da je redna, kakovostno strukturirana in ustrezno intenzivna športna rekreacija zelo koristna za zdravje posameznika in posledično tudi za javno zdravje (povzeto po Kongresu športa za vse, 2015) . Na tem segmentu bi veljalo izkoristiti tudi trend, ki se je razvil v času pandemije, to je masovna uporaba kolesa, kot način trajne mobilnosti.

V MOM je poskrbljeno za rekreativno ukvarjanje s športom, tako, da je vsem rekreativnim športnikom omogočena brezplačna vadba na urbanih športnih površinah kot so zunanji fitnesi, koloparki, zunanja igrišča, športna igrala itd..⁶

Za izvajanje programov »Športa za vse« se iz sredstev LPŠ sofinancira približno 30% sredstev od razpisanih sredstev v LPŠ za izvajanje »Športnih programov«, ki se procentualno razdelijo po posameznih podprogramih kot je razvidno v nadaljevanju.

⁶ Karta športnih objektov in urbanih športnih površin v MOM - <https://www.maribor.si/povezava.aspx?pid=18921>

7.1.1 Programi športa za vse

Šport za vse zajema naslednje programe oz. dejavnosti:

1. Prostočasna športna vzgoja otrok, mladine in študentov – 68% sredstev

- ✓ Promocijski športni programi (Mali in Zlati sonček, Krpan, Naučimo se plavati).
- ✓ Šolska športna tekmovanja za šoloobvezne otroke in mladino.
- ✓ Celoletni športni programi prostočasne športne vzgoje otrok in mladine.
- ✓ Tekmovanja in celoletni športni programi za študente Univerze v Mariboru.

2. Športna rekreacija – 7% sredstev

- ✓ Celoletni ciljni brezplačni športno rekreativni programi v okviru projekta Gibaj Maribor.
- ✓ Celoletna strokovno vodena vadba za starejše od 65 let.

3. Šport invalidov – 3% sredstev

- ✓ Programi športnih društev, ki delujejo za invalide.

4. Dejavnosti športnih društev in zvez – 12% sredstev

- ✓ Programi delovanja športnih društev.
- ✓ Programi delovanja Športne zveze Maribor.

5. Velike in druge športne prireditve – 10% sredstev

- ✓ Program rekreativnih športnih prireditev lokalnega pomena.
- ✓ Program ostalih športnih prireditev.

7.1.2 SWOT analiza na področju športa za vse

Področje športa za vse zajema programe prostočasne športne vzgoje otrok in mladine, občudijske športne programe, športno rekreacijo in šport starejših.

PREDNOSTI	SLABOSTI
1. Velika večina vrtcev je vključenih v programe Mali sonček; 2. Velike možnosti za ukvarjanje s športno rekreacijo na zunanjih objektih in v naravi;	1. Več kot polovica osnovnih šol se ne vključuje v programa Zlati sonček in Krpan; 2. Ni jasno izdelane strategije povezovanja ŠŠT in klubskih tekmovanj (ni nadgradnje, slaba organiziranost šol);

<p>3. Velika ponudba izvajalcev na javnem razpisu zagotavlja raznoliko ponudbo;</p> <p>4. Unikaten program »Naučimo se plavati« poskrbi, da zna plavati vsak osnovnošolec;</p> <p>5. Organizirana in strokovno vodena vadba skozi celotno leto;</p> <p>6. Programi športa za vse spodbujajo vključevanje neaktivnih prebivalcev v šport (športne prireditve lokalnega pomena in ostale, projekt Gibaj Maribor, promocijski programi,...);</p> <p>7. Kvalitetni, pestri in odlično obiskani programi prostočasne športne vzgoje za osnovnošolske otroke.</p>	<p>3. Slabo stanje in težja dostopnost javnih športnih objektov (dotrajanost, cena uporabe, razpoložljivi termini za vadbo,...);</p> <p>4. Veliko športno aktivnih se s športom oz. rekreacijo ukvarja neorganizirano;</p> <p>5. Slabe možnosti klubov za pridobivanje lastnih sredstev;</p> <p>6. Preslabo plačilo ustreznih strokovnih delavcev za opravljeno delo lahko vodi do zmanjšanja motiva za dragoceno kakovostnejšo ponudbo programov športa za vse;</p> <p>7. Velika birokratizacija zaradi zakonodaje;</p> <p>8. Neredno usposabljanje in nadgrajevanje strokovnih delavcev;</p> <p>9. Slaba dostopnost uporabe osnovno in srednje šolskih telovadnic (previsoka cena, zasedenost terminov z drugimi dejavnostmi).</p>
PRILOŽNOSTI	NEVARNOSTI
<p>1. Vključevati športne objekte v lasti MOM in države v mrežo javnih športnih objektov in površin v naravi (vključitev osnovno in srednje šolskih telovadnic);</p> <p>2. Vplivati na višino cene programa z ustrezno politiko sofinanciranja programov športa za vse, tako da bi slehernemu vadečemu omogočili udeležbo v teh programih;</p> <p>3. Nadgraditi uspešen sistem množičnosti športa v prvi triadi in z atraktivnimi programi športa v drugi triadi (v osnovnih šolah in društvih), ki bodo vodile do postopne usmeritve otrok v tekmovalni šport;</p> <p>4. Spodbujati atraktivne programe, ki bodo še bolj prilagojeni značilnostim in lastnostim otrok in mladine;</p> <p>5. Spodbujati delovanje in razvoj občudijskih športnih programov;</p> <p>6. Vključiti v večjem obsegu trenerje MPŠŠ in športne pedagoge, zaposlene na osnovnih in</p>	<p>1. Življenjski stil otrok.</p> <p>2. Prehod otrok iz programov športa za vse v tekmovalni šport;</p> <p>3. Razlike v življenjskem standardu Mariborčanov;</p> <p>4. Vzdrževanje zunanji športnih površin v naseljih in naravi;</p> <p>5. Nezmožnost posameznih klubov, da se prilagodijo skupni strategiji športne panoge, ki bi postopno pripeljala do napredka panoge;</p> <p>6. Prevelika tekmovalnost v športno rekreativni dejavnosti vzrok za poškodbe in druge anomalije (jemanje nedovoljenih sredstev, ...);</p> <p>7. Neizvajanje programov v primeru višje sile (epidemije, pandemije,...).</p>

<p>srednjih šolah, v izvajanje prostočasne športne vzgoje;</p> <p>7. Ponuditi večjo izbiro raznolikih športnih panog;</p> <p>8. Vzpostaviti še boljše pogoje za izobraženje športnih delavcev na Pedagoški fakulteti Univerze v Mariboru;</p> <p>9. Uvesti nove preventivne programe, ki bodo spodbujali k fair play-u, boju proti dopingu in boju proti korupciji v športu;</p> <p>10. Uvesti sistem za vključevanje športno neaktivnih prebivalcev MOM v programe športa (socialno ogroženi otroci, prekomerno prehranjeni, gibalno manj kompetentni);</p> <p>11. Povečati aktivnosti in povezovanje znotraj promocije športne organiziranosti med izvajalci in deležniki;</p> <p>12. Nadgraditi sodelovanje z Zavodom za turizem Maribor v zvezi s promocijo športnih dogodkov.</p>	
--	--

7.1.3 Strateški cilji do leta 2030

1. Povečati delež gibalno športno aktivnih prebivalcev MOM, ki se vsaj 2 krat tedensko ukvarjajo z gibalno športno aktivnostjo, nad 70 odstotkov prebivalcev do leta 2030;
2. Povečati število gibalno športno aktivnih otrok in mladih v prostočasni športni vzgoji oz. tistega deleža populacije v osnovni in srednji šoli, ki ni vključena v programe tekmovalnega športa, za 5 odstotkov letno;
3. Povečati število vadečih vključenih v obštudijske športne programe za 2 odstotka letno;
4. Vzpostaviti medresorsko sodelovanje (izobraževanje, mladina, sociala in zdravje, ...) za povečanje kakovosti ukvarjanja s športom;
5. Vključiti vse deležnike (vrtce, osnovne in srednje šole) v promocijske programe oz. nacionalne programe športa;
6. Organizirati dejavnost vrtca za spoznavanje predšolskih otrok z gibalno in športno aktivnostjo;

7. Ohranjati tiste programe prostočasne športne vzgoje, ki so se dokazali kot strokovno in vsebinsko kvalitetni in ponudbo dopolnjevati z novimi programi, ki bodo dosegli populacije otrok in mladih, ki se do sedaj niso vključevali v športno vzgojne programe;
8. Izboljšati pogoje za prehod otrok in mladih iz programov prostočasne športne vzgoje v programe tekmovalnega športa in kasneje v programe vrhunškega športa;
9. Omogočiti socialno izključenim otrokom, prekomerno prehranjenim otrokom in gibalno manj kompetentnim otrokom vključevanje v programe prostočasne športne vzgoje;
10. Povečati delež gibalno športno aktivnih odraslih in starejših prebivalcev MOM, vključenih v celoletne strokovno vodene športne programe za 2 odstotka letno;
11. Spodbuditi vključevanje površin za šport osnovnih in srednjih šol v mrežo športnih objektov za uresničevanje javnega interesa;
12. Ohranjati obstoječ delež površin ter ga prilagajati zahtevam in ciljem Nacionalne strategije športa v RS;
13. Postopoma povečevati javne vire za sofinanciranje **Športa za vse** iz dosedanjih 18 EUR/rekreativnega športnika v MOM, na 20 EUR/rekreativnega športnika v MOM;
14. Postati športu prijazno mesto za vse občane, dnevne obiskovalce, športne turiste, predšolske in šoloobvezne otroke, srednješolce, študente, šport starejših in šport invalidov.

7.1.4 Strategije za uresničevanje ciljev

1. Spodbujati izvedbo celoletnih programov, ki ponujajo pestro in kakovostno gibalno športno ponudbo v različnih športih in zagotavljajo trajnost do ljudi in do okolja;
2. Spodbujati tiste gibalne športne programe v predšolskem obdobju in prvi triadi osnovne šole, ki jih sami ne morejo organizirati (kros, drsanje, plavanje, ...);
3. Spodbujati programe športa za otroke in mlade, ki niso vključeni v tekmovalni šport s pestro in kakovostno športno ponudbo v različnih športih ter v okviru tega uvesti sistem za socialno izključene otroke, prekomerno prehranjene otroke, gibalno manj kompetentne otroke, s katerimi bodo imeli ti otroci in mladostniki dostop do brezplačne športne vadbe v klubih in društvih, ki jih sofinancira MOM;
4. Spodbujati izvedbo občudijskih športnih programov in prireditev;

5. Pripraviti posamezne panožne strategije v katerih bo jasno definiran način prehoda otrok iz programov prostočasne športne vzgoje v programe tekmovalnega športa in kasneje vrhunškega športa;
6. Spodbujati udeležbo tistih otrok in mladih v šolska športna tekmovanja, ki v posamezni športni panogi niso registrirani in ne tekmujejo v uradnem tekmovalnem sistemu nacionalne panožne športne zveze, z namenom pridobiti novo, pozitivno izkušnjo v športnem tekmovanju;
7. Spodbujati tiste celoletne programe športne rekreacije odraslih in starejših, ki izkazujejo pozitivni učinek na zdravje in počutje udeležencev;
8. Pripraviti v sodelovanju s klubi in društvi, ki izvajajo programe športne rekreacije, animacijske programe, ki bodo k športni vadbi spodbujali do sedaj športno neaktivne prebivalce Maribora;
9. Izvesti vsaj en množični športno rekreativni dogodek mesečno in skupaj najmanj 10 množičnih športno rekreativnih dogodkov letno;
10. Standardizirati urbano športno opremo na vseh urbanih športnih površinah v naseljih in naravi;
11. Vključiti površine za šport osnovnih šol v mrežo športnih objektov za uresničevanje javnega interesa;
12. Izvzeti iz mreže javnih športnih objektov, tiste objekte, kjer se ne izvajajo programi LPŠ (npr.: Mariborski otok);
13. Vzpostaviti evidenco urbanih športnih površin in doreči strategijo upravljanja z njimi;
14. Povečati število vadbениh naprav na urbanih športnih površinah tudi s pomočjo participativnega proračuna;
15. Spodbuditi izvedbo trajnostnih programov z več pestre in kakovostnejše gibalno športne ponudbe v različnih športih na športnih objektih v lasti MOM oz. objektih v javno zasebnem partnerstvu, še posebej pa v naravi;
16. Poenostaviti prijavitni postopek za sofinanciranje Letnega programa športa;
17. Povečati število izobraževalnih modulov (delavnic) za športna društva za učinkovitejšo kandidaturo na Javni razpis Letnega programa športa v MOM;
18. Modificirati financiranje Javnega zavoda ŠOM ali ga preoblikovati v novo pravno obliko s stabilnim delovanjem.

7.1.5 Kazalniki za spremljanje

1. Delež gibalno športno aktivnih prebivalcev MOM;
2. Število otrok in mladine vključenih v nacionalne programe športa;
3. Število otrok in mladine vključenih v celoletne športne programe;
4. Število odraslih vključenih v celoletne športne programe;
5. Število strokovno usposobljenih strokovnih delavcev z ustreznimi kompetencami;
6. Število novih in obnovljenih športnih objektov in površin v urbanem prostoru in v naravi;
7. Število novih površin (pokritih in v naravi) na prebivalca v m².

7.2 Tekmovalni šport⁷

Sistemska podpora športnikom, ki se ukvarjajo s tekmovalnim športom z namenom doseganja vrhunskih športnih dosežkov, se mora zaradi razvoja potenciala začeti vzpostavljati že zgodaj. Zato so programi, v katere so vključeni športniki, v Republiki Sloveniji opredeljeni kot programi v javnem interesu, vsebinsko pa jih opredeljuje tudi Evropska listina o športu iz leta 1992, ki pravi: »Športniki in športnice z izrednimi športnimi sposobnostmi bodo v sodelovanju z ustreznimi športnimi organizacijami deležni primerne neposredne ali posredne pomoči, da bi lahko polno razvili svoje športne in človeške sposobnosti, ob hkratnem polnem spoštovanju njihove osebnosti ter telesne in moralne integritete.«

Pogoji, pravila in kriteriji za registriranje in kategoriziranje športnikov v Republiki Sloveniji, ob temeljnih zakonskih in drugih aktih, predstavljajo enega najbolj pomembnih sistemskih dokumentov v slovenskem športu, ki celostno in metodološko postavljajo pogoje za prepoznavanje reprezentativnih športnih organizacij, evidentiranje tekmovalnih sistemov in registracijo športnikov, ter opredeljujejo pogoje za pridobitev nazivov kategorizacije, ki so podlaga za pridobitev statusnih pravic športnikov⁸.

⁷ Pogoji za sofinanciranje programov in športnih objektov – Izvedbeni načrt Nacionalnega programa športa v RS 2014-2023 - <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/Dokumenti/Direktorat-za-sport/Strokovni-svet-RS-za-sport/2021/Izvedbeni-nacrt-nacionalnega-programa-sporta-v-Republiki-Sloveniji-2014-2023.pdf>

⁸ Pogoji, pravila in kriteriji za registriranje in kategoriziranje športnikov v RS - <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/Dokumenti/Direktorat-za-sport/Strokovni-svet-RS-za-sport/Pogoji-pravila-kategor.pdf>

MOM ima na podlagi sprejetega Odloka o izbiri in sofinanciranju dejavnosti izvajalcev letnega programa športa v MOM⁹ iz leta 2019, jasno opredeljene športne panoge po kakovostnih skupinah, ki se jim v tekmovalnem športu iz LPŠ sofinancira največ sredstev. Največji delež sofinanciranja je namenjen Programu vadbe in tekmovanj uradnih tekmovalnih sistemov za otroke in mladino usmerjene v kakovostni in vrhunski šport in Programu mestnih panožnih športnih šol, v katere so vključeni otroci in mladina, usmerjeni v kakovostni in vrhunski šport.

Za program tekmovalnega športa je MOM v letu 2020 namenila skupno 1.294.420,00 EUR, kar predstavlja v povprečju približno 400,00 EUR/registriranega športnika in tretjino sredstev celotnega proračuna za sofinanciranje LPŠ.

V prihodnje želimo z ustreznimi merili povečati sofinanciranje programov Vrhunskega športa, predvsem programe Športne vzgoje otrok in mladine, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport. Tako bomo postopoma višali namenska javna sredstva za šport in bo znesek po desetih letih znašal v povprečju 600,00 EUR/registriranega športnika.

Prav tako bomo v razpisu LPŠ v MOM za sofinanciranje dela strokovnega kadra Mestnih panožnih športnih šol zagotovili sredstva na ločeni proračunski postavki, enako kot so zagotovljena proračunska sredstva za nagrade vrhunskim športnikom, ki jih vsako leto podeljujemo s posebnim javnim razpisom mariborskim športnikom za njihove vrhunske športne dosežke.

Za izvajanje programov »Tekmovalnega športa« se iz sredstev LPŠ sofinancira približno 70% sredstev od razpisanih sredstev v LPŠ za izvajanje »Športnih programov«, ki se procentualno razdelijo po posameznih podprogramih kot je razvidno v nadaljevanju.

7.2.1 Programi tekmovalnega športa

1. Športna vzgoja otrok in mladine, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport – 81% sredstev

- ✓ Programi vadbe in tekmovanj uradnih tekmovalnih sistemov za otroke in mladino usmerjene v kakovostni in vrhunski šport;
- ✓ Programi mestnih panožnih športnih šol, v katere so vključeni otroci in mladina, usmerjeni v kakovostni in vrhunski šport.

2. Kakovostni šport – 5% sredstev

⁹ Odloka o izbiri in sofinanciranju dejavnosti izvajalcev letnega programa športa v MOM - <https://www.maribor.si/dokument.aspx?id=37018>

- ✓ Sofinanciranje uporabe športnih objektov za programe kakovostnega športa;

3. Vrhunski šport – 6% sredstev

- ✓ Programi vadbe in tekmovanj uradnih tekmovalnih sistemov vrhunškega športa;
- ✓ Nagrade vrhunskim športnikom in trenerjem.

4. Velika in druga mednarodna tekmovanja in prireditve – 5% sredstev

- ✓ Programi velikih in drugih mednarodnih tekmovanj;
- ✓ Športnik leta Maribor.

5. Evropska mednarodna tekmovanja in svetovni pokali – 3% sredstev

- ✓ Programi organizacije in nastopov v evropskih ligaških tekmovanjih in drugih velikih ligaških tekmovanjih pod okriljem mednarodne športne zveze ali združenja;
- ✓ Programi nastopov v svetovnih pokalih in drugih velikih mednarodnih tekmovanjih pod okriljem mednarodne športne zveze ali združenja.

7.2.2 SWOT analiza na področju tekmovalnega športa

Področje tekmovalnega športa zajema programe športne vzgoje otrok in mladine, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport, kakovostni šport in vrhunski šport ter športne prireditve in promocijo športa.

PREDNOSTI	SLABOSTI
1. Zaposlitev izobraženih trenerjev (MPŠŠ); 2. Nagrade vrhunskim športnikom in trenerjem za vrhunske rezultate; 3. Večje zanimanje prebivalcev Maribora za tekmovalni šport, za panoge kjer se dosegajo dobri rezultati; 4. Tradicija tekmovalnega športa s tradicionalnimi blagovnimi znamkami; 5. Velika mednarodna tekmovanja pomembno prispevajo k promociji mesta in povečujejo športni utrip med prebivalci; 6. Podpora in dostopnost širokemu naboru športnih panog.	1. Slabo vzdrževana in nekakovostna športna infrastruktura; 2. Slabi prehod športnikov iz mladinskih kategorij v kategorijo mlajših članov; 3. Preveliko število oz. razpršenost športnih društev iste športne panoge, ki izvajajo in ponujajo programe tekmovalnega športa; 4. Ni podpore za programe vrhunškega športa (olimpijski kandidati); 5. Malo število udeležencev olimpijskih iger ter vrhunskih športnikov; 6. Premalo število registriranih (2020 - 3.184 oz. 5,46 %) in vrhunskih (2020 - 28 oz. 4,96 %) športnikov v MOM;

	<p>7. V članskih ekipah, ki nastopajo na najvišjem nivoju tekmovanj (npr. prva članska liga, evropska tekmovanja), igra premalo mariborskih športnikov;</p> <p>8. Ni skupne vizije in strategije posamezne športne panoge ter ni sodelovanja med društvi iste panoge, z namenom ustvariti boljše pogoje za razvoj mladih športnikov.</p>
PRILOŽNOSTI	NEVARNOSTI
<p>1. Povečati število zaposlitev izobraženih trenerjev v programih MPŠŠ, v skladu s strategijami razvoja posameznih športnih panog;</p> <p>2. Aktivirati dodatni strokovni kader v okviru mestnih panožnih športnih šol, ki izvajajo promocijo športnih panog v vzgojno varstvenih in vzgojno izobraževalnih ustanovah.</p> <p>3. Izvaja povezovanje med vsemi vzgojno izobraževalnimi zavodi, njihovimi vodji in športnimi pedagogi.</p> <p>4. Zagotoviti optimalne pogoje perspektivnim in vrhunskim športnikom za izvedbo programa (priprave, treninge, tekmovanja);</p> <p>5. Razporediti športne panoge po prioritetenih razredih glede na njihovo uspešnost (olimpijski cikel);</p> <p>6. Omogočati športnikom dvojne kariere (šport, zaposlitev);</p> <p>7. Dati prednost pedagoško usmerjenim trenerjem z izkušnjami pri sofinanciranju strokovnega kadra v programih otrok in mladih;</p> <p>8. Izbrati strokovne koordinatorje panožnih športnih centrov MOM, ki bodo usmerjali, koordinirali in nadzorovali izvajanje strategij posameznih športnih panog v MOM;</p> <p>9. Povezovati turistične programe s športom z namenom zagotavljanja večjih sinergijskih učinkov med športom in turizmom;</p>	<p>1. Neracionalna poraba proračunskih sredstev in raba športnih objektov;</p> <p>2. Majhna zainteresiranost za prostovoljno delo;</p> <p>3. Majhna zainteresiranost gospodarstva za tekmovalni šport;</p> <p>4. Tekmovalni sistemi nacionalnih panožnih zvez (onemogočanje mladih v višjih starostnih kategorijah, preveliko število tekmovanj) so velika nevarnost za še večje odhajanje mladih iz tekmovalnega športa;</p> <p>5. Neizvajanje programov v primeru višje sile (epidemije, pandemije,...).</p>

<p>10. Vključevati športne objekte v lasti MOM in države v mrežo javnih športnih objektov in površin v naravi (vključitev osnovno in srednje šolskih telovadnic);</p> <p>11. Vzpostaviti še boljše pogoje za izobraževanje športnih delavcev na Pedagoški fakulteti Univerze v Mariboru.</p>	
--	--

7.2.3 Strateški cilji do leta 2030

1. Povečati število otrok in mladih v programu tekmovalnega športa za 10 odstotkov, predvsem v kadetskih in mladinskih kategorijah;
2. Povečati število registriranih športnikov v mladinskih kategorijah za 15 odstotkov;
3. Povečati in ohranjati število kategoriziranih športnikov v sistemu kategorizacij Olimpijskega komiteja Slovenije nad 10 odstotkov;
4. Povečati in ohranjati število kategoriziranih vrhunskih športnikov v sistemu kategorizacij Olimpijskega komiteja Slovenije nad 10 odstotkov;
5. Zagotoviti pogoje, ki bodo vsaj enkrat omogočili uvrstitev ekip v zaključni del tekmovanja v športnih panogah, kjer klubi nastopajo v evropskih ligaških tekmovanjih oz. svetovnih tekmovanjih;
6. Dopolniti 7. člen Odloka o izbiri in sofinanciranju dejavnosti izvajalcev letnega programa športa v Mestni občini Maribor, tako, da se doda nova točka, ki določa pogoje za izreden prehod panoge v 1. skupino;
7. Spodbujati spoštljive odnose, športni duh (Fair play), boj proti uporabi nedovoljenih poživil in boj proti korupciji v športu na vseh ravneh.
8. Izvesti vsaj eno veliko mednarodno športno prireditev na dve leti v sodelovanju z Olimpijskim komitejem Slovenije, nacionalnimi panožnimi športnimi zvezami in športnimi društvi s sedežem v MOM;
9. Povečati mrežo športnih objektov za uresničevanje javnega interesa z vključitvijo osnovno in srednje šolskih telovadnic ter zasebnih športnih objektov;
10. Ohranjati obstoječ delež površin ter ga prilagajati zahtevam in ciljem Nacionalne strategije športa v RS.
11. Vzpostaviti enotnega upravljalca športne infrastrukture v MOM na Pohorju;

12. Dokončati postopke ureditve medsebojnih razmerij na športnih objektih s posestniki oz. vlagatelji iz preteklosti;
13. Vzpostaviti pogoje za nova zasebna vlaganja v nove športne objekte v okviru javno-zasebnega partnerstva.
14. Zagotoviti sistemsko financiranje obnove dotrajane športne infrastrukture kot tudi za nove investicije v športno infrastrukturo.
15. Postopoma povečevati javne vire za sofinanciranje tekmovalnega športa iz dosedanjih 400 EUR/registriranega športnika v MOM na 600 EUR/registriranega športnika v MOM.
16. Zagotoviti sredstva, ki bodo pod posebno postavko namenjena izključno za sofinanciranje dela strokovnega kadra Mestnih panožnih športnih šol.

7.2.4 Strategije za uresničevanje ciljev

1. Omogočiti kakovostno športno vzgojo otrok in mladine v tekmovalnih sistemih panožnih športnih zvez (občinske panožne športne šole, podpora programom, ure vadbe);
2. Spodbuditi športne klube v posameznih športnih panogah k izdelavi strategije razvoja športne panoge na področju tekmovalnega športa;
3. Omogočiti mladim v članskih kategorijah, predvsem pri mlajših članih, da po prehodu iz mladinske v člansko kategorijo ostanejo v tekmovalnem kakovostnem športu;
4. Omogočiti optimalne pogoje za delo vrhunskim športnikom (olimpijskim kandidatom);
5. Spodbujati kompetenten strokovni kader z ustrezno usposobljenostjo oziroma izobrazbo v trajnostnih programih za vse skupine registriranih športnikov, ki tekmujejo v uradnih tekmovalnih sistemih športov;
6. Spodbujati strokovne delavce z ustrezno izobrazbo in kompetencami, da bodo izvajali programe za mlade športnike v dejavnostih Mestnih panožnih športnih šol;
7. Zagotoviti pogoje za organizacijo velikih mednarodnih športnih tekmovanj v MOM;
8. Vzpodbuditi sodelovanje klubov v MOM na evropskih tekmovanjih oziroma drugih velikih tekmovanjih pod okriljem mednarodnih športnih zvez oziroma združenj;
9. Zagotoviti pogoje za organizacijo velikih mednarodnih športnih tekmovanj v MOM v sodelovanju z Olimpijskim komitejem Slovenije, nacionalnimi panožnimi športnimi zvezami in športnimi društvi s sedežem v MOM;

10. Spodbuditi vključevanje površin za šport osnovnih šol v mrežo športnih objektov za uresničevanje javnega interesa do leta 2022;
11. Spodbuditi vključevanje površin za šport srednjih šol v mrežo športnih objektov za uresničevanje javnega interesa;
12. Poenostaviti prijavitni postopek za sofinanciranje Letnega programa športa;
13. Povečati število izobraževalnih modulov (delavnic) za ŠD za učinkovitejšo kandidaturo na JR za LPŠ;
14. Pripraviti poslovni model za financiranje obnove dotrajane športne infrastrukture, kot tudi novih investicij v športno infrastrukturo;
15. Modificirati financiranje Javnega zavoda ŠOM ali ga preoblikovati v novo pravno obliko s stabilnim delovanjem;
16. Vzpostaviti pozitiven in kooperativen odnos z državo pri vzpostavljanju neškodljivih ukrepov za šport zaradi epidemije.

7.2.5 Kazalniki za spremljanje

1. Število registriranih športnikov;
2. Število športnikov v mladinski kategoriji;
3. Število športnikov v kategoriji mlajših članov;
4. Število kategoriziranih športnikov;
5. Število vrhunskih športnikov;
6. Število novih športnih objektov in površin v urbanem prostoru in v naravi;
7. Število novih površin (pokritih in v naravi) na prebivalca v m²;
8. Uspešnost prijaviteljev na LPŠ.

7.3 Šport invalidov

Odmevni športni dogodki, invalidska društva, športniki, ki so sestavni del športa invalidov v Mariboru in so ga postavili v sam evropski vrh športa, niso le preteklost. So sedanjost in morajo biti tudi prihodnost.

Odgovornost nas vseh je, da nadaljujemo delo prejšnjih generacij na področju športa invalidov, da uresničimo zaupanje sedanje generacije in poskrbimo za vse naslednje generacije.

Pri načrtovanju celovite strategije so strateški cilji razdeljeni na področja: Tekmovalni in rekreativni šport invalidov, Šport mladih invalidov, Strokovno-organizacijska raven in Infrastruktura za sedanjost in prihodnost.

7.3.1 Tekmovalni in rekreativni šport invalidov

1. Spodbuditi vključevanje vseh generacij invalidov k športnemu udejstvovanju.
2. Spodbujati prehod iz športa za vse v tekmovalni in vrhunski šport.
3. Omogočiti invalidom brezplačne programe športa.
4. Povečati delež športno aktivnih invalidov.
5. Razviti in izvajati kvalitetni tekmovalni šport na državni ravni.
6. Povečati konkurenčnost parašportnic in parašportnikov v nacionalnem merilu.
7. Spodbujati aktivnosti v športu invalidov v invalidskih, humanitarnih in športnih organizacijah v Mariboru in okolici.
8. Izvajati aktivnosti za osveščanje o pomembnosti gibanja kot elementa zdravja.

7.3.2 Šport mladih invalidov

1. Povečati število mladih športnikov invalidov in njihovo vključenost v vse pojavne oblike športa invalidov.
2. Razširiti nabor športnih panog za vse športa željne mlade športnike invalide.
3. Povezovati invalidske, humanitarne in športne organizacije s starši mladih športnikov invalidov ter slednjim nuditi pomoč in informacije.
4. Vzgajati mlade športnike invalide ter jim nuditi oporo pri usklajevanju dvojne kariere (šport in šola).
5. Izvajati pomoč pri prehodu in vključevanju mladih športnikov invalidov v nacionalne panožne zveze in slovenske paraolimpijske reprezentance.
6. Vzpostaviti sistem sodelovanja s športnimi pedagogi.

7.3.3 Strokovno-organizacijska raven

1. Povezovati se z izobraževalnimi institucijami na področju športa invalidov.
2. Zagotoviti povečanje finančnih sredstev v letnem programu športa Mestne občine Maribor za strokovne kadre za izvajanje športa in rekreacije invalidov.
3. Zagotoviti boljše pogoje in športno opremo za šport invalidov.
4. Povezovati in vzpostaviti sistem sodelovanja z različnimi lokalnimi in nacionalnimi organizacijami na področju športa invalidov.
5. Izobraziti in usposobiti ustrezen strokovni kader na področju športa invalidov, ki se ga bo vključevalo in povezovalo v sistem vadbe športnikov invalidov na vseh ravneh.
6. Povečati medijsko objavljane in strokovno publikacijo športa invalidov v lokalnih občilih ter na socialnih omrežjih.
7. Izvajati večje in manjše športno-rekreativne dogodke za promocijo športa invalidov.

7.3.4 Infrastruktura za sedanjost in prihodnost.

1. Zagotoviti dostopne športne objekte in površine za vse generacije invalidov.
2. Omogočiti infrastrukturne pogoje za vse vadbene skupine za nadaljnji razvoj športa invalidov.

8. ŠPORTNE PRIREDITVE V MARIBORU

8.1 Športne prireditve lokalnega pomena

Na področju športa v MOM spodbujamo izvedbo programov s pestro in kakovostno gibalno športno ponudbo v različnih športih na športnih objektih v lasti Mestne občine Maribor. V mestu so vsako leto organizirane številne športne prireditve¹⁰, ki jih Mestna občina Maribor sofinancira iz lokalnega proračuna, pomaga pri organizaciji in izvedbi dogodka, zagotovitvi športne infrastrukture, varnosti, prevozov, sprejemov in pogostitev. Te športne prireditve so določene v Letnem programu športa.

8.2 Športne prireditve in promocija tekmovalnega športa

Mariborski športni delavci so znani tudi kot odlični organizatorji velikih mednarodnih prireditev, ki imajo tudi izjemno močno promocijsko noto. Med najbolj prepoznavne tradicionalne mednarodne tekmovalne prireditve, ki se odvijajo v Mariboru sodita zagotovo ZLATA LISICA¹¹ - svetovni pokal za ženske v alpskem smučanju in MOUNTAIN BIKE WORLD CUP¹² - svetovni pokal v gorskem kolesarstvu.

¹⁰ Prireditve lokalnega pomena »Gibaj Maribor« - <http://www.gibajmaribor.si/>, <https://szm.si/prireditve>

¹¹ Tradicionalna mednarodna tekmovanja - <https://www.zlatalisica.si/>

¹² Tradicionalna mednarodna tekmovanja - <https://www.uci.org/mountain-bike/events/mercedes-benz-uci-mountain-bike-world-cup>

9. STANJE ŠPORTNE INFRASTRUKTURE V MOM

Športna infrastruktura¹³ je z vidika količine in sorazmernosti razporeditve dobro razvita (zimski športi, športni objekti, rekreacijske površine, športna infrastruktura v izobraževalnem sektorju, ...). Težave se pojavljajo zaradi nekvalitetnih zasnov, dotrajanosti, neekonomičnosti in neizoblikovane oziroma ekonomsko ter programsko nestvarne strategije upravljanja na tem področju. Izpostavljene težave na področju športne infrastrukture so:

- energetska in vzdrževalna zahtevna infrastruktura, ki temelji na nevzdržnem kombiniranem tržnem ter subvencioniranem modelu,
- pomanjkljiva infrastruktura na področju bazičnih dejavnosti (letni in zimski bazeni, pokrita atletska steza, proge za smučarski tek, ...),
- nedodelana blagovna znamka, programi, cenovna dostopnost in ponudba paketov športne infrastrukture za prebivalce in posledično turiste,
- delna neprilagojenost turističnega in rekreacijskega modela prostorskim, okoljskim in klimatskim razmeram (toplejše zime, rekreativna neizkoriščenost Pohorja na eni strani in na drugi strani urbanistične degradacije),
- poškodovana, manjkajoča in nefunkcionalna infrastruktura kmalu več ne bo mogla zagotavljati normalne in varne uporabe za izvajanje letnega programa športa klubov ter izvedbe športnih, kulturnih in zabavnih prireditev,
- zaradi neustreznih pogojev se kmalu ne bodo več mogle izvajati prireditve pod okriljem slovenskih in mednarodnih športnih zvez, saj nekateri objekti ne ustrezajo kriterijem, ki jih standardi za izvedbo tovrstnih prireditev in dogodkov zahtevajo.

Poleg razpoložljive športne infrastrukture ima mesto Maribor zagotovo največji potencial v naravni športni infrastrukturi. Naše Pohorje predstavlja namreč sinonim za »pljuča Maribor«, saj nam poleg bogate narave ponuja tudi številne možnosti za šport in rekreacijo.

Mariborsko Pohorje skupaj z Arehom velja za največje zimsko središče v Sloveniji. V njem je na razpolago približno 42 kilometrov smučarskih prog in 20 različnih žičnic, med katerimi je najbolj znana gondola Pohorska vzpenjača. S ponudbo lahkih in zahtevnejših prog je Pohorje primerno za vse smučarje, še zlasti pa se je uveljavilo kot priljubljeno družinsko smučišče. Pozimi se ponaša tudi z več kot sedmimi kilometri osvetljenih prog za nočno smuko, poleg smučanja in deskanja pa

¹³ Športna infrastruktura v MOM - <https://www.maribor.si/podrocje.aspx?id=772>

obiskovalcem ponuja še vrsto drugih zimskih dejavnosti. Novost v letu 2020 je da smučarsko središče ponuja umetno zasneževanje prog od vrha Pohorja do doline. Žičniške naprave na Mariborskem Pohorju so novembra 2017 dopolnila 60 let delovanja. Pohorska vzpenjača ima danes skupno 64 osemsedežnih kabin, ki od spodnje do zgornje postaje potujejo 10 minut. Upravljanje naprav je bilo leta 2014 s strani MOM zaupano Javnemu podjetju Marprom d.o.o., ki je razvilo za ta namen posebno blagovno znamko »Visit Pohorje«. V tem času je gondola, ki obratuje skozi vse leto, postala nepogrešljiv del prevozne oziroma turistične infrastrukture v Mariboru ter eden od simbolov mesta. V šestih desetletjih je Pohorska vzpenjača (v kabinah treh različnih proizvajalcev) popeljala blizu 18 milijonov potnikov.

Glede športne infrastrukture se na podlagi popisa upravljalca športnih objektov v Mariboru, kaže primanjkljaj športne infrastrukture ali potreba po obnovi oziroma odpravi pomanjkljivosti, predvsem pri naslednjih panogah: plavanju, atletiki, nogometu, badmintonu, košarki, judu, veslanju, košarki 3x3, rokometu, športni gimnastiki, tenisu, namiznem tenisu, hokeju, odbojki in kegljanju.

Nujnost po obnovi športne infrastrukture se kaže tudi zaradi izvedbe Olimpijskega festivala evropske mladine (OFEM), ki ga bo leta 2023 gostil Maribor.

9.1 Aktualno stanje športne infrastrukture v MOM

OBJEKT	UKREPI ZA ODPRAVO UGOTOVLJENIH STANJ
Dvorana Tabor	Energetska obnova in rekonstrukcija Dvorane Tabor (Št. PN: 41001-886/20).
Ledna dvorana	Rekonstrukcija, energetska sanacija in dozidava obstoječe Ledne dvorane Maribor (Št. PN: 89/2021).
Športni park Tabor – atletski stadion Poljane	Rekonstrukcija tribune in izgradnja ogrevalne atletske dvorane v športnem parku Tabor (Št. PN: 22/2020).
Športni park Tabor – nogometne površine in garderobe	Izgradnja nove tribune in zamenjava dotrajane travnate ruše glavnega nogometnega igrišča.
Športni park Tabor – večnamenska športna dvorana na Taboru	Celostna sanacija stavbe (energetska, gradbena,...).

Kopališče Pristan	Sanacija srednjega bazena na kopališču Pristan.
Stadion Ljudski vrt	Prenova velikega nogometnega igrišča z umetno travo.
Veslaški center	Izgradnja nadomestnega hangarja za skladiščenje veslaških čolnov in energetska sanacija telovadnice.
Urbane športne površine	Obnova dotrajane opreme in igrišč.
Šolska igrišča	Obnova dotrajane opreme in igrišč.

9.2 Največje športno infrastrukturne pridobitve v zadnjih petih letih v MOM

V zadnjih 5 letih je mesto Maribor pridobilo veliko novih, kvalitetnih športnih objektov in naprav s katerimi se lahko ponaša. Z novimi objekti se je izboljšala kakovost pri treningih in vadbi športnikov na eni strani in na drugi strani smo poskrbeli tudi za tisti rekreativni del občanov in občank, prebivalcev in prebivalk mesta ob Dravi;

LETO	ŠPORTNA INFRASTRUKTURA
2014	- zgrajena teniška dvorana s tremi igrišči v ŠP Tabor.
2015	- prenovljeno veliko nogometno igrišče z umetno travo in malo nogometno igrišče z umetno travo z bando v Ljudskem vrtu.
2016	- sanirane atletske steze, obnova strešne kritine — balin Branik, obnova garderob — TK Branik, sanacija tal v dvorani Lukna, - postavljene fitnes naprave na prostem v ŠP Tabor.
2017	- v celoti obnovljen atletski stadion Poljane.
2018	- zgrajeno veliko nogometno igrišče z umetno travo in malo nogometno igrišče z umetno travo z bando v ŠP Tabor, - pridobljene nove naprave in uteži v fitnesu v dvorani Tabor, - pridobljen novi hladilni stolp v Ledni dvorani za boljšo, učinkovitejšo in krajšo pripravo ledu, - obnovljena teniška dvorana v športnem parku Ljudski vrt.
2019	- obnovljen in posodobljen skate park v Novi vas, - zgrajena teniška dvorana s trdo podlago v ŠP Tabor (eno igrišče in prostor za kondicijsko vadbo igralcev tenisa), - postavljeni reflektorji za nogometno igrišče z umetno travo v ŠP Tabor, - obnovljena kotlovnica v sklopu energetske sanacije (MOM – Petrol) za dvorano Tabor in Ledno dvorano.
2020	- prenovljena stara tribuna Ljudskega vrta, - finalizacija osrednjega prireditvenega stadiona Ljudski vrt, - dokončanje malega nogometnega igrišča z umetno travo v športnem centru Malečnik.

9.3 Investicije v športno infrastrukturo v MOM v naslednjih 10 letih

MOM planira v naslednjih 10 letih investirati v naslednjo športno infrastrukturo:

- dokončanje srednjega bazena v kopališču Pristanu,
- dokončanje zahodne tribune Ljudskega vrta,
- obnova dvorane Tabor,
- obnova Ledne dvorane na Taboru,
- obnova Langerjeve vile v Ljudskem vrtu,
- izgradnja športnega vrtca,
- izgradnja športno plezalnega centra,
- izgradnja dvorane za tenis v Ljudskem vrtu,
- izgradnja pokrite atletske dvorane na Taboru,
- izgradnja tribune na nogometnem igrišču v Športnem parku Tabor,
- obnova zunanjih košarkarskih igrišč v športnem parku Tabor in Ljudskem vrtu,
- izgradnja zunanjih fitnes naprav na prostem na Pobrežju,
- izgradnja vadbenega parka za vzgojo kolesarskega podmladka in vodene vadbe,
- ureditev večnamenskega travnatega igrišča za igranje ultimate frizbija, ragbija, ameriškega nogometa in golf vadbišča na lokaciji bivšega kopališča TAM na Teznem,
- izgradnja nadomestnega hangarja za čolne v Veslaškem centru Bresternica,
- izgradnja koloparkov v vsaki mestni četrti,
- ureditev smučarskega poligona in poligona za tek na smučeh,
- izgradnja motoričnega parka za vse generacije.

10. SMERNICE ZA RAZVOJ ŠPORTA V MOM DO LETA 2030

Nacionalni program športa 2014–2023 bo v celoti mogoče uveljaviti postopoma, skladno z uspešnostjo rasti javnih sredstev, ki se namenjujejo za šport na državni in lokalni ravni ter uspešnostjo uveljavljanja drugih ukrepov.

Športna društva v MOM so konec leta 2020 pripravila svoje panožne strategije za 29 panog, v katerih so opredelile svoje cilje, želje in potrebe. Panožne strategije so bile tudi temeljna podlaga za pripravo celostne strategije športa v MOM.

Iz povzetka panožnih strategij športnih društev v MOM, ki so priloga tega dokumenta, je razvidno, da jih velika večina želi zaradi epidemije in posledično upada števila njihovih članov, obnoviti oziroma povečati članstvo v svojih klubih ali društvih. Mnoga društva izpostavljajo kot problem dotrajano ali pomanjkljivo športno infrastrukturo, ki bi omogočala varne pogoje za vadbo, kot cilj pa so si zastavili dvig prepoznavnosti njihove športne panoge (kolesarstvo, športno plezanje, smučarski teki, kajak - kanu na mirnih vodah, rokoborba, dvigovanje uteži, frisbee, vaterpolo, ameriški nogomet, rugby, golf, konjenišтво), povečanje števila kategoriziranih športnikov in doseženih norm za najvišja državna ali mednarodna tekmovanja, spodbujanje športa starejših in invalidov, ohranjanje brezplačne vadbe za osnovne vadbene programe in omogočanje mladim perspektivnim športnikom optimalne pogoje za vadbo in čim lažji prehod v člansko selekcijo.

Vsekakor pa so si vsa društva enotna, da je potrebno zasledovati skupen cilj, in sicer, da šport postane vsakdanji spremljevalec občanov Maribora pri izrabi prostega časa. MOM bo tako za učinkovito implementacijo strategije športa zasledovala aktivnosti, ki bodo usmerjene v razvoj športnih površin, razna partnerstva, dostopnost za vsakršno tvorno sodelovanje z vsemi deležniki v športu, razvoj strokovnega kadra in spodbujanje prostovoljstva ter razvoj športnega turizma.

Strokovno vodena, dovolj intenzivna, kakovostno strukturirana in redna športna vadba je edina dejavnost, ki lahko nevtralizira negativne posledice pretežno sedečega življenja, neustreznih prehranjevalnih navad sodobnih mladih generacij, predvsem pa aktualnih razmer v današnji družbi, ki nam v prihodnje predstavljajo veliko neznanko.

Temeljni namen športne vadbe, predvsem v obdobju otroštva in mladostništva, je omogočiti, da postane otrok oziroma mladostnik gibalno kompetentna oziroma gibalno izobražena osebnost. Zaradi vpliva gibanja in športa na različne vidike razvoja mladega človeka je potrebno izpostaviti posebno skrb za pojavne oblike športne dejavnosti otrok in mladine. Tako bomo v prihodnje zasledovali priporočila številnih resolucij, ki zahtevajo da mora imeti vsak otrok in mladostnik vsaj uro kakovostne športne vadbe dnevno, zato je nujno, da se vključujejo v različna področja športnih aktivnosti.

10.1 Prednostne naloge športa v MOM

Šport in rekreacija sta namenjena razvoju vrhunškega športa (poletni, zimski) in zagotavljanju pogojev zanj, obnovi in povezovanje športnih objektov in digitalizaciji ponudbe/povpraševanja ter razvoju rekreativnih športov in zagotavljanje infrastrukture zanje (Pohorje, Pekrska gorca, Stražun, Kozjak, Drava).

- Cilj: vsaj 20% mladih se ukvarja s športom v letu 2030.
- Kazalnik: število aktivnih športnikov.

10.1.1 Ukrep 1: Razvoj vrhunškega športa in zagotavljanje pogojev zanj

Ukrep je namenjen vzpostavljanju okvirnih pogojev za razvoj kakovostne športne vzgoje otrok in mladine v tekmovalnih sistemih panožnih športnih zvez (občinske panožne športne šole), povečanju števila registriranih športnikov v kadetskih in mladinskih kategorijah, omogočanju prehoda iz mladinske v člansko kategorijo, zagotavljanju zadostnega števila ur vadbe kategoriziranim športnikom ter ohraniti sodelovanje klubov MOM na evropskih tekmovanjih oziroma drugih velikih tekmovanjih pod okriljem mednarodnih športnih zvez in združenj. Prav tako je potrebno zagotoviti pogoje za organizacijo velikih mednarodnih športnih tekmovanj v MOM.

Učinkovitost izvedenih ukrepov se bo merila vsak olimpijski cikel z naslednjimi kazalniki:

- število mednarodnih športnih tekmovanj v MOM.
- delež športnikov MOM v sistemu kategorizacije Olimpijskega komiteja Slovenije.

DELEŽNIKI: MOM, Športne zveze, klubi.

UPORABNIKI: športnice in športniki.

10.1.2 Ukrep 2: Obnova in povezovanje športnih objektov, razvid zasedenosti, cenovne politike in digitalizacija ponudbe ter avtomatizacija rezervacij

Ukrep je namenjen povezovanju športnih objektov, zagotavljanju razvida njihove zasedenosti, določanju skupne cenovne politike (digitalizacija ponudbe in avtomatizacija rezervacij).

Za zagotavljanje okvirnih pogojev za razvoj vrhunškega športa, je nujno vlaganje v športno infrastrukturo (zgradbe, oprema). Ukrep predvideva investicije v javno infrastrukturo s katero trenutno upravljata Javni zavod Športni objekti Maribor in javno podjetje Marprom d.o.o.

Učinkovitost izvedenih ukrepov se bo merila vsak olimpijski cikel z naslednjimi indikatorji:

- vzpostavljeni infrastrukturni pogoji za razvoj vrhunškega športa.
- javno dostopen rezervacijski sistem.
- število investicij v javno športno infrastrukturo.

DELEŽNIKI: MOM, Holding Maribor, JZ Športni objekti Maribor oz. njegov pravni naslednik.

UPORABNIKI: športnice in športniki, rekreativci.

10.1.3 Ukrep 3: Razvoj rekreativnih športov in zagotavljanje infrastrukture zanje (Pohorje, Pekrska gorca, Stražun, Kozjak, Drava)

Ukrep je namenjen zagotavljanju pogojev za povečanje deleža gibalno športno aktivnih prebivalcev MOM, ne glede na to ali gre za vključevanje v organizirano gibalno športno aktivnost ali individualno aktivnost posameznika.

Za izvajanje športnih in rekreacijskih aktivnosti so nujna vlaganja v infrastrukturo na Pohorju, Pekrski gorci, Stražunu, Kozjaku, Za tremi ribniki in ob Dravi ter strokovno upravljanje z njimi.

Za ohranjanje gibalne sposobnosti prebivalcev je nujna dostopnost rekreacije do najširšega spektra različnih aktivnosti.

K obstoječi infrastrukturi in njenemu vzdrževanju je potrebno dodati tudi novo kot je npr. dodatno letno kopališče v MOM.

Učinkovitost izvedenih ukrepov se bo merila vsak olimpijski cikel z naslednjimi kazalniki:

- Število prog, namenjenih gorskim kolesarjem.
- Število inovativnih rešitev zasneževanja smučarskih prog.
- Število uporabnikov žičniških naprav.
- Število mednarodnih športnih dogodkov v mestu.
- Število mednarodnih reprezentanc na pripravah v Mariboru.
- Število rekreativnih športnikov.
- Število učencev in dijakov s statusom športnika v MOM.

DELEŽNIKI: MOM, Holding Maribor, Zavod za turizem Maribor, Športna zveza Maribor, RRA Podravje – Maribor.

UPORABNIKI: rekreativci, obiskovalci, turisti.

10.2 Razvoj športnega turizma

Športni turizem je za mesto in njegov turistični razvoj izjemnega pomena, saj gre za enega najhitreje rastočih segmentov turističnih integralnih produktov, ki močno vpliva na doseganje dobrih rezultatov na področju potrošnje in števila prihodov gostov. Pohorje je kmalu po drugi svetovni vojni, ob gozdarstvu in kmetijstvu, postalo prepoznavno tudi kot prostor za šport (tudi vrhunski) in rekreacijo – pohodništvo, kolesarjenje in smučanje ter doživljanje narave. Pozabiti pa ne smemo niti na naravne zdravilne faktorje in ugodno klimo na območju Pohorja. Še posebej je treba izpostaviti naravne vire in z njimi povezane ekosistemske storitve, ki pomembno valorizirajo okolje skozi čist zrak, vodo, prst, ...

Gorsko kolesarjenje pomeni vožnjo kolesa izven urejenih poti, po navadi po gozdnih poteh gorskega sveta, kjer je prisotna neokrnjena narava, razgiban teren in je mnogo poti, ki so tudi tehnično bolj zahtevne. V Sloveniji se njegova priljubljenost izjemno hitro širi, sploh v povezavi z e-kolesi. Ob pohodništvu je gorsko kolesarjenje najhitreje rastoča panoga v ne-zimskem času v Sloveniji tako v turističnem smislu kot v smislu domačih uporabnikov.

Pohodništvo je v MOM ena od bolj priljubljenih športno rekreativnih aktivnosti, saj tako na Pohorju kot tudi na bližnjih obronkih Maribora, vsakodnevno srečujemo izjemno veliko število pohodnikov in sprehajalcev.

Kolesarski turizem, gorsko kolesarjenje, e-kolesarjenje in pohodništvo so velika priložnost za trajnostni razvoj Pohorja, saj so v hitrem porastu.

Promocija naravnih lepot tako postaja v svetu in tudi v Sloveniji vse bolj pomembna dejavnost.

Strateški cilji:

- Spodbujati razvoj športnega turizma in razvijati digitalizacijo ponudbe (aktiviranje »ŠPORTNE KARTICE MOM«).
- Organizacija tekmovanj in priprav za športne klube (športni turizem).
- Organizacija sejmov za šport.
- Zagotavljanje urbanih športnih površin in športnih površin v naravi (motorični, pustolovski in adrenalinski park, plezalne stene, itd.).

10.3 Aktivna vloga športa pri pripravi ukrepov za blaženje posledic epidemije

Epidemija novega koronavirusa je poleg različnih omejitev, ki smo jim priča v vsakdanjem življenju, povzročila rigorozno omejitev izvajanja športne dejavnosti na različnih ravneh. V

drugem valu epidemije v Sloveniji je bila organizirana športna dejavnost izdatno omejena predvsem za otroke in mladino in organizirano športno rekreacijo. Dolgotrajno več mesečno omejevanje izvajanja velikega dela organiziranih športnih dejavnosti je povzročilo negativne posledice množici otrok in mladine. Ugotovili so, da se je gibalna učinkovitost otrok in mladine zaradi omejitev izrazito zmanjšala, pri otrocih se je zelo povečal delež podkožnega maščevja, zaznan je velik upad interesa otrok za športno dejavnost.¹⁴

Nič drugače ni bilo v MOM, kjer so športna društva praktično vsakomesečno opozarjala na izjemno težke razmere za njihovo (ne)delovanje in predvsem na več kot 30% upad vadečih oz. povratnikov po postopnem sproščanju ukrepov. MOM je za ta namen že v letu 2020 priskočila športnim društvom dodatno na pomoč in razpisala izredni Javni razpis za dodelitev finančne pomoči za zagotovitev delovanja društev, ki delujejo na področju športa v MOM v letu 2020¹⁵. V primeru, da se razmere ne bodo normalizirale, bo MOM s tovrstno prakso pomoči športnim društvom nadaljevala tudi v prihodnje.

Prav tako si bo MOM prizadevala k spoštovanju vseh ukrepov za neposredno pomoč športu, ki jih je Vladi RS predlagal OKS-ZŠZ.¹⁶

¹⁴ Šport v Sloveniji v obdobju epidemije - <https://savinjska.info/sport-v-sloveniji-v-obdobju-epidemije/>

¹⁵ Javni razpis za dodelitev finančne pomoči za zagotovitev delovanja društev, ki delujejo na področju športa v MOM v letu 2020 - <https://www.maribor.si/dokument.aspx?id=37774>

¹⁶ Predlog ukrepov OKS za tretji sklop mega zakona - <https://www.olympic.si/novica/1208#:~:text=%20Predlog%20ukrepov%20OKS%20za%20tretji%20sklop%20megazakona,za%20otroke%20od%206%20do%2016...%20More%20>

11. IZVAJALCI ZA URESNIČEVANJE STRATEGIJE

Izvajalci za uresničevanja strategije so opredeljeni z Zakonom o športu, pri čemer so ključni nosilci v MOM:

- Urad za šport Mestne občine Maribor: načrtuje letni program športa, izvaja postopek izbora izvajalcev letnega programa športa, sodeluje pri načrtovanju novih športnih objektov in obnovi obstoječih športnih objektov in izvaja določene programe;
- Izbrani upravljalec javnih športnih objektov: Upravlja s športnimi objekti in žičniškimi napravami v lasti MOM, svetuje pri načrtovanju, obnovi in izgradnji športnih objektov in izvajanju nekaterih programov;
- Osnovne šole in srednje šole ter Univerza: upravljajo s športnimi objekti (šolskimi telovadnicami in šolskimi športnimi igrišči), zagotavljajo uporabo športnih objektov in izvajajo določene programe;
- Izvajalci letnega programa športa: Športna zveza Maribor, druge športne zveze, športna društva in klubi ter drugi izvajalci.

12. STRATEŠKI NADZOR

Nadzor nad uresničevanjem strategije se spremlja z naslednjimi kazalniki in se bo opravljal vsako leto:

- Število športno aktivnih prebivalcev MOM;
- Število kategoriziranih športnikov;
- Število športnikov v mladinskih in kategoriji mlajših članov;
- Število strokovno usposobljenih strokovnih delavcev z ustreznimi kompetencami;
- Število novih športnih objektov in površin v urbanem prostoru in v naravi;
- Število novih površin (pokritih in v naravi) na prebivalca v m².

13. POROČANJE

Urad za šport letno poroča Mestnemu svetu MOM o uresničevanju strategije. Prvo poročanje je predvideno do konca leta 2022.

14. VIRI IN LITERATURA

Zakonodaja in druge podlage s področja športa in povezana s športom

1. Zakon o športu (Uradni list RS, št. 22/98, 97/01 – ZSDP, 15/03 – ZOPA in 29/17 – ZŠpo-1).
2. Nacionalni program športa v Republiki Sloveniji (NPS, Uradni list RS, št. 24/00 in 31/00 – popr.).
3. Bela knjiga o športu v EU (2007; http://ec.europa.eu/sport/index_en.html).
4. Zakon o društvih (Uradni list RS, št. 64/11 – uradno prečiščeno besedilo in 21/18 – ZNOrg).
5. Zakon o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDSLS-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A in 80/20 – ZIUOOPE).
6. Olimpijski komite Slovenije, spletna stran <https://www.olympic.si/oks-zsz>.
7. Statut Mestne občine Maribor (MUV, št. 10/2011, 8/2014 in 12/2019).
8. Odlok o izbiri in sofinanciranju dejavnosti izvajalcev LPŠ v MOM, MUV št. 21, 25.10.2019.
9. Olimpijski komite Slovenije, Kongres športa za vse, Zbornik prispevkov, 2015, [https://www.olympic.si/datoteke/Zbornik%20prispevkov Kongres-sporta-za-vse.pdf](https://www.olympic.si/datoteke/Zbornik%20prispevkov%20Kongres-sporta-za-vse.pdf).
10. Zavod za šport RS Planica, <https://www.zsrs-planica.si/>.
11. Strokovni svet RS za šport, Pogoji, pravila in kriteriji za registriranje in kategoriziranje športnikov v Republiki Sloveniji, 2018 - https://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/Dokumenti/Direktorat-za-sport/Strokovni-svet-RS-za-sport/Pogoji_pravila_kategor.pdf.
12. Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Zavod za šport RS Planica, Izvedbeni načrt Nacionalnega programa športa v RS 2014-2023, Ljubljana 2014 - <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/Dokumenti/Direktorat-za-sport/Strokovni-svet-RS-za-sport/2021/Izvedbeni-nacrt-nacionalnega-programa-sporta-v-Republiki-Sloveniji-2014-2023.pdf>.
13. Državni zbor RS, Resolucija o nacionalnem programu športa v Republiki Sloveniji za obdobje 2014–2023 (ReNPŠ14–23), Ljubljana, 2014 - <https://zakonodaja.sio.si/predpis/resolucija-o-nacionalnem-programu-sporta-v-republiki-sloveniji-za-obdobje-2014-2023-renp-s14-23/>.

Povezave z drugimi strategijami in sorodnimi dokumenti MOM na področju športa

1. Trajnostna urbana strategija Mestne občine Maribor: novelacija 2020.
2. Strategija razvoja Pohorja, september 2020.
3. Brošura Maribor evropsko mesto športa 2018.
4. Strategija športa v Mestni občini Ljubljana do 2028.
5. Strategija sporta na Sveučilištu u Zagrebu.
6. Sportstrategie 2030 Stadt Graz.
7. City of Ottawa Municipal Sport Strategy (2017-2022).
8. City of Richmond Recreation and Sport Strategy 2019-2024.
9. Sport and Physical Activity Strategy Brighton&Hove 2013-2018.

*Zahvaljujemo se vsem, ki ste sodelovali
pri oblikovanju »Strategije športa v MOM« ter
s svojim znanjem, izkušnjami in nasveti doprinesli,
da bodo skupni cilji in zastavljene prioritete
pripomogle k nadaljnjemu razvoju športa v Mariboru.*